

Vincent

KOKKOLAN ENERGIAN ASIAKASLEHTI

2 • 2024

KOKKOLAN ENERGIA MAHDOLLISTAMASSA

*Mäntykankaan
koulun tiernapoikien
kiertueen*

VÄLITTÄVÄ • INNOVATIIVINEN • LUOTETTAVA

Sisällyys

- 2 Asiallaat kysyvät, Vincent vastaa
- 3 Pääkirjoitus
- 4 Tomi Hotakainen vaihtoi maalämmöstä kaukolämpöön
- 7 Uuteen kotiin luotettava kaukolämmitys
- 8 Uusilla sähkömittareilla parempaa kulutusseurantaa
- 9 Millainen sähkösopimus sopii juuri sinulle?
- 10 Kompassi-asiakaspainoalaan uusia ominaisuuksia
- 11 Sähkömyynille ja verkkopalvelulle uudet sopimusehdot
- 12 Verkostoasentajat ja työturvallisuus
- 14 Janita Ellilä harjoittelussa voimalaitoksilla
- 16 Kiinteälle biopolottoaineelle uusi vastaanottoasema
- 19 LNG-investointi loppusuoralla
- 20 Mäntykankaan koulun tiernapojat ovat odottettu vieras
- 22 Kokkolan Energia kohti juhlavuotta

19

7

4

12

Kansikuva: Mäntykankaan koulun tiernapojat Joel (vas.), Justus, Eemi ja Vilho ilahduttavat joulun alla kokkolaisia ikäihmisiä hoitokodeissa ja palvelutaloissa.
Kuva: Clas-Olav Slotte

Vincent 2/2024

Julkaisija: Kokkolan Energia -yhtiöt

Päätoimittaja: Kirsi Hautala

Tuottaja: Jorma Uusitalo

Kuvat: Clas-Olav Slotte

Ulkoasu: Viestintätoimisto St. Hurmos Oy

Käännös ruotsiksi: Jenni Roth,

Sophie Kawecki ja Maria Larson

Painopaike: Print&Package Group Oy

Painosmäärä: 30 000 kpl

Kokkolan Energia Oy

Varastotie 3 (PL 165), 67100 KOKKOLA

www.kokkolanenergia.fi

Asiakaspalvelu: puh. 0800 050 60

asiakaspalvelu@kokkolanenergia.fi

*Seuraa meitä Facebookissa,
Instagramissa ja LinkedInissä!*

Vincent vastaa

Miksi minun kannattaisi vaihtaa e-laskuun?

VINCENT SUOSITTELEE E-LASKUA, koska siinä on useita maksamista ja laskujen käsittelyä helpottavia ominaisuuksia:

- Vältty viite- ja tilinumeroiden näyttelyltä
- Arkistoit laskusi entistä helpommin
- Säästät luontoa ja omaa aikaasi

E-laskujen vastaanottamisen aloitat seuraavasti:

1. Tee e-laskusopimus omassa verkkopankissasi valitsemalla e-laskun lähettilää ja haluamasi laskut.
2. E-laskun tekemistä varten tarvitset sopimusnumeron, jonka löydät viimeimmästä sähkö- tai kaukolämpöläskusta.
3. Valmistat! Olet tehnyt askeleen oikeaan suuntaan ja saat jatkossa laskut suoraan verkkopankkiisi.

Kysytävä Vincentiltä?

Soita numeroon: **0800 050 60**

tai lähetä sähköpostia: asiakaspalvelu@kokkolanenergia.fi

Asiakas ensin

Nykyisillä sähkömarkkinoilla asiakkaat tuskastuvat sähkösopimusten laajaan kirjoon ja vaihteleviin hintoihin. Energia-ala on viime vuosina ollut murroksessa ja nykyiset sopimukset voivat olla asiakkaan näkökulmasta monimutkaisia. Siksi meille on tärkeää, että tarjoamamme asiakaskokemus olisi sujuvaa ja lisäarvoa tuottavaa.

Meidän mielestämme hyvä asiakaskokemus koostuu selkeästä vuorovaikutuksesta, luotettavasta asiakaspalvelusta ja helppökäytöisestä digitaalisesta asioinnista. Uskomme, että tulevaisuudessa aktiivinen asiakaspalvelu on tärkeä kilpailutekijä energia-alalla. Otamme siis mielellään vastaan palautteita ja kehitysideoita, miten voimme palvella asiakkaitamme paremmin.

Aggressiivinen puhelinmyynti ei kuulu meidän toimintatapoihimme. Kokkolan Energialla myyntityö on useimmiten asiakkaan ongelmien ratkaisua ja asettumista asiakkaan saappaisiin. On tärkeää pohtia yhdessä, mikä ratkaisu soveltuu asiakkaille parhaiten. Myyntityö energia-alalla on siis viime kädessä sopivimpien ratkaisujen tarjoamista ja sitä kautta asiakkaan luotamuksen lunastamista. Henkilökohtainen asiakkuuden hoito ja molempia osapuolia hyödyttävä yhteistyö on kaiken keskiössä. Jokainen asiakaskohdattaminen on meille tärkeää.

Tulevaisuudessa tulemme kehittämään edelleen digitaalista asiointia, mutta se ei tule korvaamaan aitoa palvelua kasvokkain. Asiakaspalvelumme huolehtii asiakkaasta, kun itsepalvelu ei riitä. Meille on tärkeää, että asiakasta palvelee Kokkolan Energian omat, paikalliset asiantuntijat.

Olemme ottaneet joulukuun alussa käyttöön uudet energia-alan verkopalvelu- ja sähköönmyyntiehdot. Muutoksen taustalla ovat energia-alan lainsäädännön ja toimintaympäristön muutokset. Uusien sopimusehtojen myötä energia-alan pelisääntöjä päivitetään nykyaihaan. Olemme myös tänä syksynä haastatelleet potentiaalisia kaukolämmön asiakkaita sekä jo kaukolämmön valinneita asiakkaita. Heiltä olemme saaneet vahvistuksen ajatukseemme, että asiakkaat kokevat arvokkaaksi henkilökohtaisen asioinnin.

Vincentin tämä numero on omistettu uskollisille asiakkaillemme, joiden asiointikokemusta sitoudumme vaalimaan ja kehittämään sekä Kokkolan Energian henkilöstölle vaativassa asiantuntijatyössä. Yhdessä voimme rakentaa vahempia asiakassuhteita ja luoda hyvää energiata, joka kestää aikaa.

Mukavia lukuhetkiä toivottaen,
Hanna Hallanoro
Myyntipäällikkö, Kokkolan Energia Oy

Anna palautetta ja kehitysideoita asiakaspalvelustamme. Lomakkeen löydät QR-koodin takaa tai osoitteesta kokkolanenergia.fi/palautekysely

Kaukolämpö

"Maalämmön kannattavuus murenii"

Tomi Hotakainen vaihtoi kotinsa lämmitykseen kaukolämpöön

Kokkolan asuntomessuille omakotitalon rakennuttanut **Tomi Hotakainen** kyllästyi viime keväänä lopullisesti reistäilevaan ja kalliiksi käyneeseen maalämpöjärjestelmään. Perehdyttyään muihin lämmitysvaihtoehtoihin hän päätti korvata maalämmön kaukolämmöllä. Nyt mielessä ei välttämättä enää kummittele edellisen lämmitysjärjestelmän korjaamisesta aiheutuvat uudet lisäkustannukset, vaan **Hotakainen odottelee levollisin mielin joulua ja tulevan talven pakkaskelejä.**

Energialoudellisuus oli vahvasti esillä Kokkolan asuntomessuilla 2011. Tomi Hotakaisen mukaan ajatuksena oli, että kallioon varastoitunutta lämpöä ja energiaa käyttävä maalämpöpumppu on kustannustehokas ja pitkäikäinen ratkaisu 264-neliöiseen ja kahdessa tasossa olevaan kivitaloon.

– Myöhemmin osoittautui, että näinhän ei sitten käynytkaän. Maalämpöjärjestelmän kustannustehokkuus alkoi hävitää sähkön hinnannousun myötä muutama vuosi sitten. Maalämpöpumppua pyöritetään sähköllä, ja se tuli koko ajan kalliimmaksi, hän toteaa.

HOTAKAINEN HUOMASI, että maalämpöjärjestelmästä alkoi syntyä myös korjauskustannuksia ennakoitua aikaisemmin. Ensimmäisiä oireita rikkoontumisesta esiintyi reilu vuosi sitten.

– Syksyllä järjestelmän yksi pumpusta petti, ja se jouduttiin vaihtamaan uuteen. Siitä aiheutui kustannuksia useampi tuhat euroa. Harmitti, sillä sähkön hinnannousun ohella tämäkin söi investoinnin kannattavuutta.

Uuden pumpun asennuksesta kului tovi, kunnes järjestelmästä alkoi hajota seuraava osa.

– Viime keväällä kompressorii tuli vuoto, jota ammattimiehet kävivät paikka-maassa neljästi, eikä vikaa saatu senkään jälkeen korjattua. Siinä vaiheessa minulle kerrottiin, että tilanne saadaan kyllä korjattua vaihtamalla tilalle uusi kompressorri. Se olisi tarkoittanut jälleen isoa, noin 4 000 euron lisälaskua, mikä tuntui kohtuuttomalta.

Hotakainen laittoi kompressorri-investoinnin lepäämään ja ryhtyi miettimään

vakavissaan lämmitysjärjestelmän vaihtamista. Alkoi nimittäin käydä yhä ilmeisemäksi, että aikanaan maalämpöjärjestelmän taloudellisuudesta esitetyiltä laskelmilta alkoi pudota pohja lopullisesti.

UDELLEEN ARVIOINTIIN vaikutti sekin, että vioista ja niiden korjaamisesta aiheutui paljon ylimääräistä vaivaa. Kaukolämpö alkoi nousta ykkösvaihtoehdoksi muun muassa sen vuoksi, että samaan aikaan naapurustossa kaukolämpöasukkaat olivat asuneet koko ajan huolettomasti ilman lämmitysjärjestelmää esinyneitä ongelmia.

– Viime kesänä perehdyin tarkemmin erilaisiin lämmitysratkaisuihin ja elokuussa totesin lopullisesti, että nyt on pakko tehdä jokin päätös, koska talvi tulee vastaan. Lähetin Kokkolan Energialle tilanteesta sähköpostin, jonka jälkeen Jani Söderström heidän kaukolämpöpuoleltaan soitti minulle. Keskustelissamme aikatauluista kävi ilmi, että kaukolämmön asentaminen onnistuu ennen lumentuloa. Se oli erinomaista, koska

"Kaukolämpö alkoi nousta ykkösvaihtoehdoksi muun muassa sen vuoksi, että samaan aikaan naapurustossa kaukolämpöasukkaat olivat asuneet koko ajan huolettomasti ilman lämmitysjärjestelmää esinyneitä ongelmia."

Lokakuun lopulla edessä oli enää lämmönvaihtajan asennus tekniseen tilaan, jonka jälkeen Tomi Hotakaisen kodissa siirryttiin maalämpöistä kaukolämpöön.

säästyin sen myötä 4000 euron kompressorini-vestoinnilta maalämpöjärjestelmään, Tomi Hotakainen kertaa tapahtumien kulkua.

Hänen mukaansa korvaavien lämmitysvaihtoehtojen vertailussa useampikin asia puolsi kaukolämpöön hankkimista.

– Meillä on vesikiertoinen lattialämmitys ja koin, että siinä tilanteessa kaukolämpö on helpoin ratkaisu. Kaukolämpö on myös tosi pitkäikäinen, se on teknologialtaan yksinkertainen ja jos tarvitaan varaosia, ne ovat hinnaltaan edullisia. Talossamme on aika iso varasto ja sille on yllättävä paljon käyttöä. Kooltaan kompaktin lämmönvaihtajan ansiosta kaukolämpö on lisäksi tilatehokas maalämpöön verrattuna. Totta kai siläkin oli merkitystä, että Kokkolassa kaukolämpö on hinnaltaan hyvin kilpailukykyinen.

Uuden pientalon rakentajille on tarjolla kaukolämpölaitteiden ja -liittymien hankkimiseen tarkoitettu luottosopimus.

– Olisi hienoa, jos tarjolla olisi jonkinlainen rahoitusratkaisu myös meille, jotka vaihdamme muusta lämmitysmuodosta kaukolämpöön, Tomi Hotakainen vinkkaa.

KAUKOLÄMPÖÖN SIIRTYMINEN tapahtui rivakasti.

– Kokkolan Energialla oli selvät sävelet, miten homma toteutetaan. Heillä oli heti osoittaa asennuksen suorittava lvi-asentaja, katselmukset sujuivat nopeasti ja kustannukset esitettiin selkeästi. Seuraavaksi työmiehet tulivat tontille tekemään kaivutyöt ja talo liitettiin kaukolämpöverkkoon. Nyt odottelemme enää lämmönvaihtajan asentamista, Tomi Hotakainen kertoo töiden etenemisestä lokakuun lopulla.

Hän kehuu koko vaihto-operaation helppouta ja odottaa innoissaan joulua ja talvea kaukolämpöillä lämpivässä kodissa.

– Yhteistyö Kokkolan Energian kanssa on sujunut loistavasti. Kaikista käänkestä on saatu hyvin tietoa ja on käytä ovella kertomassa, mikä vaihe on milloinkin vuorossa. Tarvittaessa on myös neuvoteltu yhdessä, miten mikäkin asia ratkaistaan. ▶

Jouluki uuteen kotiin

Mikael Välimaalle ja Nea Peltokankaalle tuleva joulu on erityinen, sillä he viettävät sitä ensimmäisen kerran Puntusrannan asuinalueelle valmistuvassa omakotitalossa.

KERROIMME VUODEN TAKAISESSA asiakaslehdeessämme Mikael Välimaan ja Nea Peltokankaan rakennusprojektista, joka oli tuolloin alkuvaiheessaan. He olivat päättäneet hieman aikaisemmin kotinsa lämmitysmuodoksi kaukolämpöön, joka

rahoitettiin Kokkolan Energian tarjoamalla kaukolämpöön rahoitus-sopimuksella.

Vuotta myöhemmin joulukuun alussa omakotirakentajien tunnelmat olivat korkealla, sillä oihan pian edessä muutto uuteen 120-neliöiseen hirsitaloon rakentamisen

edettyä alun perin suunnitellussa aikataulussa.

– Alusta asti tavoitteena oli päästä muuttamaan jouluki, mikä näyttäisi toteutuvan. Meillä oli vaihtoehtoina maalämpöön lisäksi kaukolämpö kuulutamme, että alueelle rakennetaan kaukolämpöverkosto. Valitsimme kaukolämpöön muun muassa sen huolettomuuden vuoksi, he kertoivat.

Kaukolämpö osoitti helppoutensa jo toimitus- ja kytkentävaiheessa. Välimaan ja Peltokankaan ei tarvinnut kantaa huolta esimerkiksi kaukolämpöön asennusaikatauluista, vaan he pystivät keskittymään talonrakentamiseen Kokkolan Energian hoidettua lämmitykseen liittyvää kokonaisuutta.

– Jos on ollut jotain kysyttävää, apua on saanut aina nopeasti. Kerran Kokkolan Energialta tuliin myös käymään meidän työmaallamme kysymään sopivaa ajankohtaa lämmönvaihtimen toimitukselle. Siiä tuli heti sellainen tunne, että he pitävät huolen asiakastaan, Välimaa ja Pelto-kangas sanovat. ▶

Uusia sähkömittareita kokkolalaiskoteihin

Kokkolan Energiaverkot vaihtaa uusia sähkömittareita kokkolalaisiin kotitalouksiin. Älykkäät sähkömittarit auttavat kuluttajia seuraamaan ja säätämään entistä tarkemmin omaa sähkökulutustaan.

TÄLLÄKIN HETKELLÄ Kokkolan Energiaverkkojen alueen kotitalouksissa kulutusta mittavat älykkäät sähkömittarit, jotka mahdollistavat muun muassa mittareiden etäluennan. Olen naisin ero käytöstä poistuviin mittareihin on se, että uusissa sähkömittareissa on entistä kehitetyneempiä ominaisuuksia, kuten viime vuonna Suomessa käytöönnotettu varttimittaus.

UUDET OMNAISUUDET auttavat kuluttajia oman sähkökulutuksen seurannassa, mutta antavat myös verkkoyhtiölle hyödyllistä tietoa sähköverkosta, ja siten varmistavat sähkon toimitusvarmuutta. Kun sähköverkon häiriöt havaitaan varhaisessa vaiheessa, sähkökatkoja ei pääse syntymään, tai jos niin tapahtuu, sähkökatkot voidaan korjata nopeammin. Säh-

kömittari lähetää verkkoyhtiölle hälytyksen myös silloin, jos kohteessa on vaikkapa pääsulake palanut tai jännitteinen laatu huonontunut. Esimerkiksi mökeillä sähkö on tärkeä katkaista sähkömittarin katkolaitteella eikä pääkytkimellä.

- Nyt asennettavissa mittareissa on kotiautomaatioliitanta, eli HAN-portti. Mikäli asiakas haluaa portin aktiiviseksi, hänen täytyy ottaa yhteyttä Kokkolan Energiaverkkoihin, ja aktivoiinin jälkeen portti on toimintavalmis. Siihen on helppo kiinnittää haluamiaan laitteita, joilla voi kerätä mittaustietoa esimerkiksi kiinteistöautomaatiojärjestelmän tai sähköauton latauslaitteen hyödynnettäväksi, kertoo järjestelmapäällikkö **Stefan Finnilä** Kokkolan Energiaverkoilta.

Uudet sähkömittarit mahdollistavat lisäksi

varttimittauksen, joka otettiin Suomen sähkömarkkinoilla käyttöön viime vuona. Varttimittaus tarkoittaa sähkon tuotannon ja kulutuksen tasapainon selvittämistä 15 minuutin välein, kun se tapahtui aikaisemmin tunnin tarkkuudella. Taustalla on uusiutuvan energiantuotannon, kuten tuuli- ja aurinkovoiman kasvu, mikä puolestaan lisää sääoloista johtuvia sähköntuotannon vaihteluita. Tämä edellyttää sähkömarkkinoilta entistä reaalialkaisempaa tehotasapainon hallintaa.

SÄHKÖMITTAREIDEN vaihdossa Kokkolan Energiaverkkojen kumppanina toimii kokkolainen Tykotec Oy.

- Mittareiden vaihtajat tunnistaa Kokkolan Energiaverkkojen kuvallisesta henkilökortista. Mittarin vaihtaminen kestää noin 15 minuuttia, ja sähköt ovat tuona aikana pois viitisen minuuttia. Asiakkaalle vaihto on ilmainen, Stefan Finnilä kertoo.

Mittareita vaihdetaan asuinalue kerrallaan, ja työt tehdään arkisin pääasiassa kello 7-19 välisenä aikana. Ellei asukas ole kotona, hänen otetaan yhteyttä ja sovitaan sopiva ajankohta mittarin vaihdolle. Tämän vuoksi kannattaa käydä tarkistamassa Kokkolan Energian asiakaspalveluportaali Kompassista, että omat yhteystiedot ovat ajan tasalla. «

Sähkösopimus eri asiakasryhmille – mikä sopii sinulle parhaiten?

Kun valitset sähkösopimusta, on tärkeää huomioida omat tarpeesi ja käyttötottumuksesi. Asiakkaat voidaan jakaa karkeasti kahteen ryhmään: aktiiviset hinnanseuraajat ja mukavuuden arvostajat. Näille asiakasryhmille on olemassa erilaisia sopimusvaihtoehtoja, jotka voivat parhaiten vastata heidän odotuksiaan ja elämäntyyliään.

Aktiiviset hinnanseuraajat

Aktiiviset hinnanseuraajat ovat kuluttajia, jotka seuraavat markkinahintoja tarkasti ja haluavat löytää aina parhaat tarjoukset. Heille sopii erityisesti pörssisähkösopimus, jossa sähkön hinta vaihtelee markkinatilanteen mukaan. Tämä sopimustyyppi tarjoaa mahdollisuuden hyötyä markkinoiden hintavaihteluista, ja seuraamalla hintoja aktiivisesti voi säästää merkittävästi rahaa pitkällä aikavälillä. Pörssisähkösopimus on loistava valinta, jos on valmis näkemään hieman vaivaa ja säättämään omaa kulutustaan hintojen mukaan.

Kokkolan energian sopimukset:

- **Surffari**
- **Aalto 12 kk**
- **Aalto 24 kk**
- **Tynni**

Mukavuuden arvostajat

Mukavuuden arvostajat haluavat vakautta ja ennakoitavuutta. Heille tärkeintä on, että kuukausittainen sähkölasku on selkeä ja pysyy vakaana. Heille suositellaan kiinteähintaista sähkösopimusta, jossa sähkön hinta on lukittu tietylle ajanjaksolle. Tämä sopimus tuo mielenrauhaa, sillä lasku ei muutu, vaikka markkinahinnat vaihtelevat.

Kokkolan Energian sopimukset:

- **Ranta 12 kk**
- **Ranta 24 kk**
- **Vuodenaika**
(Kokkolan alueella)

Parhaan sopimuksen valitseminen

Vaikka eri asiakasryhmille on omia suosituksia, ei ole olemassa yhtä oikeaa vastausta. Parhaan sopimuksen varmistamiseksi suosittelemme ottamaan yhteyttä asiakaspalveluumme. Kokkolan Energian asiantuntijat voivat tarkastella tilannettasi kokonaivaltaisesti ja suositella juuri sinulle parhaiten sopivaa ratkaisua.

Kerromme mielellämme, minkälainen sopimus soveltuisi asiakkaan tarpeisiin ja elämäntilanteeseen. Haluamme rehellisesti kertoa aina eri sopimusten hyvät ja huonot puolet. Sopimusvalintaan vaikuttavat myös energiankulutus, asumismuoto ja budjetti. Kun pyydät apua, varmistat, että sähkösopimuksesi vastaa parhaiten tarpeiasi.

Kysy lisää
asiakaspalvelustamme
asikaspalvelu@kokkolanenergia.fi
p. 0800 050 60
kokkolanenergia.fi

SÄHKÖNMYYNTI

Sähkönmyynti- ja verkkopalveluehdot uudistuvat

KOKKOLAN ENERGIA otti joulukuun alussa käyttöön päivitetty ja Energiateollisuus ry:n suosittelemat sähkönmyynnin ja verkkopalvelun uudet sopimusehdot. Sähkönmyyntiehdot koskevat Kokkolan Energian asiakkaita, joilla on sopimus sähkönmyynnistä. Verkkopalveluehdot puolestaan koskevat Kokkolan Energian asiakkaita, joilla on sopimus sähköverkkopalveluista. Seuraavassa tärkeimpää muutoksia.

Sopimusvahvistukset sekä ilmoitukset hinta- ja sopimusehtojen muutoksista lähetetään jatkossa asiakkaalle sähköisenä. Sen sijaan laskujen, maksumuistutusten ja katkaisuvaroitusten osalta toimitaan samoin kuin aikaisemmin, eli sovitaan erikseen sähköisestä laskutusosoitteesta. Tämä muutos koskee sekä verkkopalvelun että sähkönmyynnin sopimusehtoja.

Jatkossa verkko- ja myyntisopimus tehdään aina samoille sopimuskuimpanneille, kun aikaisemmin verkkosopimus on voinut olla esimerkiksi toisen puolison nimellä ja myyntisopimus toisen puolison nimellä.

UUSISSA VERKKOPALVELUEHDOISSA todetaan lisäksi, ettei sama sähkölaitteisto

voi olla osa useampaa kuin yhtä sähkökäytöpaikkaa samanaikaisesti tai vuorotellen. Verkkopalveluehdossa on myös korjattu termejä ja täydennetty termistöä vastaamaan tämän päivän energia-alan sanastoa, ja kuluttajien ennakkolaskutus on poistunut.

Uusissa sähkönmyynnin sopimusehdoissa todetaan valemuuton olevan sopimusrikkomus, ja myyjällä on oikeus vaatia näyttöä asiakkaan väitteille ulosmuutostaan. Kuluttajalla puolestaan on oikeus saada sähkönmyyjältä asiakaspalvelua kohtuullisessa ajassa eri kanavien kautta.

Lisäksi sopimuksen tekeminen puhelinmyynnissä myyjän ja kuluttajan välillä edellyttää, että kuluttaja on puhelinkeskuksen jälkeen hyväksynyt myyjän tarjouksen kirjallisesti, kuten kuluttajansuojalain 6 luvun 12 a §:ssä tarkemmin säädetään. Tätä vaatimusta ei sovelleta, jos kuluttaja on omasta aloitteestaan ottanut yhteystä myyjään, tai jos myyjä on ottanut yhteystä

"Sopimusehtojen muutosten taustalla on energia-alan uudistunut lainsäädäntö sekä muuttunut toimintaympäristö. Myös uudet sopimustyyppit ja niihin liittyvät hinnoittelut edellyttävät sopimusehtojen ajantasaistamista. Energian säästä ja siihen liittyvät toimenpiteet huomioidaan paremmin uusissa sopimusehdoissa. Muutokset eivät vaadi asiakkailta toimenpiteitä."

kuluttajaan tämän nimenomaista pyynnöstä.

SOPIMUSEHTOJEN muutosten taustalla on energia-alan uudistunut lainsäädäntö sekä muuttunut toimintaympäristö. Myös uudet sopimustyyppit ja niihin liittyvät hinnoittelut edellyttävät sopimusehtojen ajantasaistamista. Energian säästä ja siihen liittyvät toimenpiteet huomioidaan paremmin uusissa sopimusehdoissa. Muutokset eivät vaadi asiakkailta toimenpiteitä.

Kokkolan Energia postittaa muutosilmoitukset sähköisesti, mikäli asiakkaan sähköpostiosoite on tiedossa. Jos asiakas haluaa ilmoitukset paperipostina, siitä täytyy toimittaa tietoa asiakaspalveluumme.

Sähkösopimuksissa olevat asiakkaan yhteystiedot eivät päivity automaattisesti, joten asiakkaan vastuulla on ilmoittaa ajantasaiset tiedot. Verkkoyhtiö on aina asiakkaan tai sähkönmyyjän ilmoittamien yhteystietojen varassa. «

Laskujen perintä kokonaisuudessaan Sergel Oy:lle

KOKKOLAN ENERGIAN laskujen perintä on siirtynyt kokonaisuudessaan pohjoismaiselle perintätoimistolle Sergel Oy:lle. Aiemmin maksumuistutukset ja maksuvalvonnan asiakaspalvelu tuotettiin sisäisesti Kokko-

lan Energian taloushallinnon maksuvalvonnassa Sergelin vastattua varsinaisista perintätoimista.

Laajentamalla yhteistyötämme ja ulkoistamalla laskujen perinnän kokonaisuudessaan Sergelin vastuulle, lisäämme laskujen maksuun liittyvää palvelua asiakkaillemme ja tehostamme samalla omaa toimintaamme.

Kokkolan Energian avoimiin laskuihin liittyvät yhteydenotot tulevat asiakkail-

lemme jatkossa suoraan Sergeliltä. Mikäli asiakkaillamme on laskujen maksamiseen liittyviä kysymyksiä, niihin vastaa Sergelin asiakaspalvelu puhelimitse arkisin klo 8-18. Nettipohjainen omapalvelu on käytettävissä 24 tuntia vuorokaudessa.

Laskun sisältöön liittyvissä asioissa voi olla edelleen yhteydessä Kokkolan Energian asiakaspalveluun. «

SÄHKÖSOPIMUS

Kun muutat, muistathan sähkö- ja kaukolämpö- sopimuksset

UUSI KOTI ja huonekalut kannettu sisään, joten ruokaa mikroon ja sauna päälle. Mutta miksei mikrossa ole edes valoa eikä kiuas napsahda päälle? Siksi, että unohdit tehdä muutto-kiireessä sähkösopimuksen. Sähköntoimitus keskeytyy, jos käyttöpaikalle ei ole voimassa olevaa sopimusta.

Sähkösopimus, samoin kuin mahdollinen kaukolämpösopimus, kannattaa tehdä hyvissä ajoin. Suosituksena on, että sähkösopimus tehdään 14 vuorokautta ennen muuttoa. Kumpikaan sopimus ei tule voimaan automaattisesti ilman asiakkaan omaa aktiivisuutta.

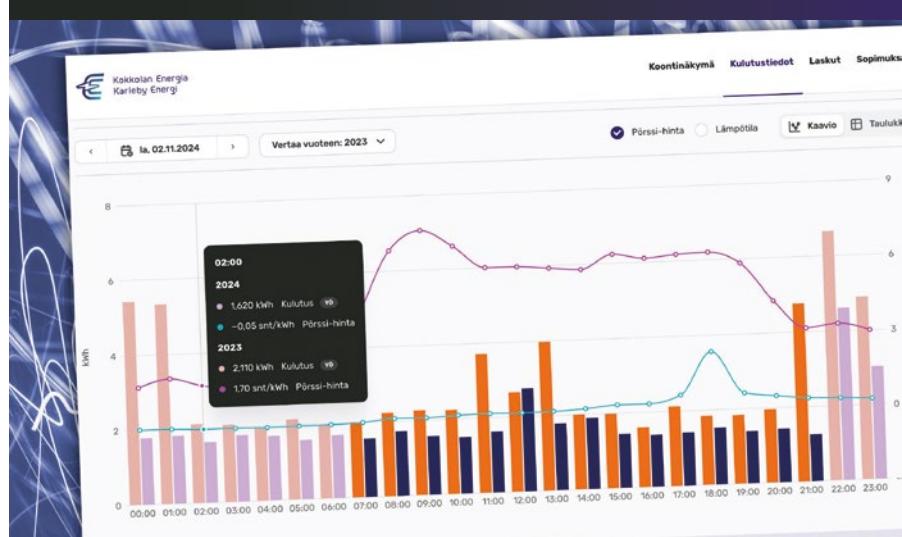
Jos asunto jää tyhjilleen ja omistaja haluaa sähköjen jäävän päälle, siinä tilanteessa asunnon omistajalta edellytetään riittävän ajoissa tehtyä sähkösopimusta.

Kannattaa muistaa, että sopimukset eivät myöskään pääty automaattisesti, vaan asiakkaan täytyy irtisanota sopimukset muuttaessaan muualle. Takau tuvasti sopimusta ei voi päättää. Samoin on ilmoitettava loppulaskuosoite, koska sitä tietoa ei ole mahdollista saada esimerkiksi Postista.

Verkkoyhtiö ei vastaa näissä tilanteissa sähköntoimituksen keskeytyksestä mahdollisesti aiheutuvista vahingoista.

Helpoiten vanhan sähkösopimuksen irtisanominen onnistuu verkossa Kokkolan Energian Kompassi-asiakaspalaissa (www.kokkolanenergia.fi). Kompassissa voi myös tehdä uuden sähkösopimuksen. <<

KOMPASSI

Kompassi uudistui

KOKKOLAN ENERGIAN sähköinen asiakaspalaali Kompassi on helppo tapa hoitaa monia sähköön ja kaukolämpöön liittyviä asioita sopimuksista laskuihin ja kulutustietoihin. Nyt Kompassiin on tullut uusia ominaisuuksia.

Yksi uudistuksista koskee kirjautumista. Kun kirjaudut Kompassiin ja teet vahvan tunnistautumisen sähköpostisi kautta, sen jälkeen kyseinen päätelaite muistaa tunnistautumisesi 30 päivän ajan. Tämä helpottaa esimerkiksi sähköhinnan aktiivistä seuraamista.

Jatkossa asiakkuutta pääsee vaihtamaan näppäristä Kompassin sisällä klikkaamalla oman nimen kohdalta avautuvaa valikkoa. Omat kulutustietosi saat taulukkomuodossa tietyltä aikaväliltä, ja voit myös vertailla kulutustietoja eri vuosien välillä. Lisäksi yritysasiakkaille on tullut mahdollisuus tehdä sopimuksia portaalin kautta. Portaalin kieliversioina löytyvät suomi, ruotsi ja englanti.

Uudistuneeseen Kompassiin kannattaa käydä tutustumassa jo senkin vuoksi, että samalla voit tarkistaa omat yhteystietosi. Asiakastietoihin on mahdollista lisätä myös pankkitilin numero.

Kehitystyö ei suinkaan lopu tähän, vaan jatkamme Kompassin kehittämistä koko ajan, ja tuomme sinne lisää ominaisuuksia ja sisältöjä. <<

"Omat
kulutustietosi saat
taulukkomuodossa
tietyltä aikaväliltä,
ja voit myös
vertailla
kulutustietoja eri
vuosien välillä."

Voit kirjautua Kompassiin osoitteessa:
www.kokkolanenergia.fi / Kirjaudu Kompassiin
Linkki löytyy etusivun oikeasta yläkulmasta

VERKOSTOASENTAJAT KOULUTETAAN ENNAKOIVAA TYÖTURVALLISUUTEEN

Kokkolan Energiaverkkojen verkostoasentajat liikkuvat 90 prosenttia työajasta ulkona korjaamassa sähköverkossa ilmeneviä vikoja tai työmailla rakentamassa uusia maakaapelointeja ja ilmaverkkoja. Työturvallisuus on äärimmäisen tärkeää, koska työssä on lukuisia riskejä aina sähköiskusta lahon pylvään kaatumiseen.

Lenni Luokkala ja Antti Pohjola saapuvat työmaalle ripein askelin. Luokkala on varustautunut kiipeämään sähköpylvääseen mukanaan valjaat, pylväskengät ja jännitetyösauva. Ennen kiipeämistä miehet arvioivat, että pylväs kestää kiipeämisen, eikä ole esimerkiksi vaarassa kaatua.

Sähköpylväässä on katkopaikka, jossa sähkölinjat erotetaan toisistaan.

– Nyt ollaan kiinni 20 kilovoltissa, Luokkala huikkaa pylvään nokasta.

Korkea jännite voi aiheuttaa hengenvaarallisia sähköiskuja, jopa ilman fyysisä kosketusta. Verkostoasentajilla täytyy olla työvaatteissa valokaarisuojaus, joka suojelee käyttäjäänsä voimakkailta sähköpurkuksilta.

ASENTAJAT KARTOITTAVAT RISKIT ENNEN TYÖN ALOITTAMISTA

Maakaapeloinnin myötä ilmajohdot ovat vähentyneet, mutta edelleen verkostoasentajat kiipeävät pylviisiin säädöllisesti.

Antti Pohjola seuraa alhaalta Luokkalan kiipeämistä ja selventää mahdollisia riskejä.

– Esimerkiksi jännitetyösauva voi olla viallinen, jolloin käsille voi tulla vuotoa. Sauvat pestäään, vahataan ja testataan kerran vuodessa, jotta voimme varmistua niiden toimivuudesta. Lisäksi pyyhimme ne ennen jokaista käyttökertaa silikoniliinalla sähköiskuriskin minimoimiseksi.

Talvella pylväs voi olla jäinen ja kovalla sateella 20 kv jännitetöitä ei saa tehdä ollekaan sähköiskuvaaran vuoksi. Lisäksi pylväissä on olemassa lahovaara.

TYÖTURVALLISUDESTA HUOLEHDITAAN SÄÄNNÖLLISTEN KOULUTUSTEN AVULLA

Luokkala ja Pohjola ovat molemmat työskennelleet Kokkolan Energiaverkoilla liki kymmenen vuotta. Miesten mukaan turvallisuusasiat ovat menneet vauhdilla eteenpäin.

Kokkolan Energia panostaa turvallisuusasioihin aina kokonaisturvallisuudesta yksittäisen työntekijän turvalliseen työntekoon, muun muassa ennakoivien koulutusten avulla. Kerran vuodessa harjoitellaan esimerkiksi sitä, miten pylvästä pelastetaan sairauskohtauksen saanut työkaveri turvalisesti maan kamaralle.

– Meilläkin on sattunut niitä tapauksia, että työpari on pitänyt pelastaa pylvästä alas, Lenni Luokkala muistlee.

Tyypillisin verkostoasentajan työtaturma Pohjolan ja Luokkalan mukaan on putoaminen, kaatuminen ja yläraajavammat. Tarkkaavaisuutta vaaditaan myös myrskyvikojen korjauskississa ja ilmalinjojen purkutöissä.

– Joskus vanhat pylvät saattavat pysyä pystyssä vain langan varassa, jolloin riski pylvään kaatumiseen on suuri, Pohjola kertoo.

Pohjola ja Luokkala viihtyvät verkostoasentajan hommissa. Päivät ovat vaihtelevia ja raikkaassa ulkoilmassa työskentely on mukavaa.

– Toki sitä kurjalla säällä olisi mieluusti muualla kuin ulkona, mutta toisaalta työpäivän pääteeksi lämmin koti tuntuu mukavalta, Luokkala kiteyttää. «

Lenni Luokkala
kiipeää ja Antti
Pohjola selventää
alhaalta mahdollisia
riskejä.

Kokkolan Energia avaa opiskelijoille urapolkuja

*Kokkolan Energia tarjoaa opiskelijoille mahdollisuuksia käytännön oppimiseen ja urapolkujen löytämiseen. Yritys tekee tiivistä yhteistyötä oppilaitosten kanssa ja tarjoaa harjoittelupaikkoja sekä mahdollisuuden opinnäytetöiden tekemiseen energia-alalla. Sähkö- ja automaatiotekniikan insinööriopiskelija **Janita Ellilä** tekee opinnäytetyönään automaatiota voimalaitoksen kattilan käynnistysprosessia helpottamaan.*

Kokkolan Energian HR-asiantuntija **Mari-Lotta Kentala** mukaan oppilaitosyhteistyö on hyvä keino paitsi saada osaavaa työvoimaa, myös kehittyä ja pysyä teknologian aallonharjalla.

– Me saamme koulumaailmasta tuoretta tietoa ja osaamista ja toisaalta opinnäytetöistä on meille käytännön hyötyä.

Yhteistyötä tehdään myös ammatillisen koulutuksen kanssa.

– Meillä on tällä hetkellä viisi harjoittelijaa ammattiopistosta, jotka suorittavat näyttötutkintoja. Kesän harjoittelijoissa oli monta hyvää tyyppiä, jotka jäivät meille harjoittelun jälkeen töihin, Kentala avaa

harjoittelun mukanaan tuomia mahdollisuuksia.

JANITA ELLILÄ ON ALANVAIHTAJA ja kahden pienen lapsen äiti, joka opiskelee sähkö- ja automaatiotekniikan insinööriksi Centria-ammattikorkeakoulussa. Hän pääsi avoimen hakemuksen kautta harjoittelunun Kokkolan Energialle ja sai sitä kautta mahdollisuuden tehdä opinnäytetyön yritykselle.

Alun perin tradenomiksi valmistunut Ellilä päätyi opiskelemaan uutta alaa, koska halusi siirtyä pois asiakasrajapinnasta haaveenaan työ sähkö- ja automaatiotekniikan parissa.

"Oppilaitosyhteistyö on hyvä keino paitsi saada osaavaa työvoimaa, myös kehittyä ja pysyä teknologian aallonharjalla."

HR-asiantuntija Mari-Lotta Kentalan (vas.) mukaan Kokkolan Energialle tehtävät opinnäytetyöt tulevat aina tarpeeseen. Niin myös Janita Ellilän tapauksessa.

Ellilä tutustui harjoittelujakson aikana laajasti Kokkolan Energian voimalaitoksen toimintaan ja erilaisiin projekteihin.

– Sain kattavan käsityn Kokkolan Energian toiminnasta. Olin mukana palavereissa ja pääsin tutustumaa meneillään oleviin projekteihin. Sain myös itsenäisiä tehtäviä, joita pystyin tekemään joustavasti omien aikataulujeni mukaan.

Janita Ellilällä on 2,5-vuotias taapero sekä 7 kuukauden ikäinen vauva. Hän sai sovittua harjoitteluaan jakson alkamaan syyskuun alusta, jolloin nuorimmainen pystyi jäämään isänsä hoitoon. Työntajan tarjoama jousto mahdollisti töihin lähtemisen vauvan rytmien mukaan.

– Liukuvan työajan ansiosta pystyin lähtemään töihin joustavasti, kun sain vauvan syöttettyä, Janita Ellilä kiittelee perheystävälliä järjestelyjä.

Ellilä on viihtynyt Kokkolan Energialla hyvin ja työtehväät ovat olleet mielenkiintoisia. Voimalaitoksilla on perinteisesti hyvin vähän naisia töissä, mutta se ei ole häirinnyt Ellilää.

"Harjoittelujakson aikana sain kattavan käsityn Kokkolan Energian toiminnasta."

– Minua kiinnosti nimenomaan tuotannon puoli ja olen ollut todella tyytyväinen harjoittelun antiin. Täällä on hyviä tyyppejä töissä ja minut on otettu hyvin vastaan.

OPINNÄYTETYÖNÄÄN Ellilä kehittää Kokkolan Energian voimalaitoksen kattilan käynnistysprosessin automaatiota. Tällä hetkellä operaattorit käynnistävät kattilan manuaalisesti.

Ellilän tarkoituksena on luoda automaatiosekvenssi, jossa kaikki käynnistysvaiheet suoritetaan automatisesti yhdellä napin-painalluksella.

– Automaatio vähentää ihmillisii virheitä ja vapauttaa operaattorien aikaa muihin tehtäviin, Ellilä selventää.

Kokkolan Energialle tehtävät opinnäytetyöt tulevat aina tarpeeseen ja hyödyttävät sekä työnantajaa että opinnäytetyön tekijää.

– Opinnäytetyölle sovitaan aina ohjaaja, joka on vastuussa ohjaamisesta ja tarvitta vasta tuesta, Mari-Lotta Kentala lupaa. «

Janita Ellilä kehuu liukuvaa työaikaa, joka helpotti lapsiperheen arkea.

Uusi biopolttotoaineasema valmistui

Pitkä askel kohti hiilineutraalia energiantuotantoa

Kokkolan Energian Powerin voimalaitokselle valmistunut kiinteän biopolttotoaineen vastaanottoasema mahdollistaa siirtymisen täysin biopohjaisiin polttoaineisiin energiantuannossa. Marraskuussa Kokkolan Energialle valmistui lisäksi huoltovarmuutta parantava Kosilan lämpökeskuksen saneeraus.

Tuotantojohtaja **Tommi Korven** mukaan uudessa biopolttotoaineaseman yhdistyvät biosiirtymä, eli entistä vähäpäästöisempi tuotanto, huoltovarmuus sekä kustannustehokas kaukolämpötuotanto myös tulevaisuudessa.

Kokkolan Energian polttoaineen kokonaiskäytöstä turpeen osuuden ennakoitaa laskevan ensi vuonna noin 10 prosenttiin. Kaukolämmöntuannossa turpeen osuus on jäämässä enää 5 prosentin tasolle, kuitos muun muassa teollisuuden hukkalämpöjen.

– Turpeella on edelleen tärkeä rooli huoltovarmuuspolttoaineena. Nyt valmis-

tunut polttoaineasema kuitenkin mahdollistaa siirtymisen täysin biopohjaisiin polttoaineisiin, ja se on myös suunniteltu nimenomaan biomassojen käsittelyyn, kertovat tuotantopääällikkö **Pekka Leskinen** ja kehityspääällikkö **Joonas Lahti**. Biomassa tarkoittaa käytännössä puu- ja metsäteollisuuden sivuvirtoja ja puuhaketta. Iso osuuus on nimenomaan sivuvirroilla, kuten sahanpurulla ja puunkuorella.

MERKITTÄVÄ HYÖTY, jonka 12 miljoonan euron suuruinen investointi tuo mukaan, on myös polttoaineen varastoin-

tikapasiteetin lisääntyminen 1 000 kuutiosta 4 000 kuutioon. Jatkossa käytössä on kaksi polttoaineen vastaanottoasemaa ja polttoainesiloa, mikä tukee toimitusvarmuutta mahdollisissa häiriötilanteissa. Myös polttoaineen toimitusketju joustaa aikaisempaa paremmin, mikä korostuu talven kovimpina pakkasjaksoina, jolloin volyymit ovat erityisen isot. Tuolloin voimalaitoskäyttöön toimitetaan raaka-ainetta noin 50 täysperävaunullista rekkaa vuorokaudessa. Mittasuhteista kertoo paljon se, että kyseinen rekkamäärä tarjoittaa 5 000 megawattituntia vuorokau-

Tuotantojohtaja Tommi Korpi taustanaan uusi biopolttotoaineasema.

"Biomassa tarkoittaa käytännössä puu- ja metsäteollisuuden sivuvirtoja ja puuhaketta."

dessa, kun yhden omakotitalon vuotuinen kaukolämmönkulutus on luokkaa 12-15 megawattituntia.

Raaka-aineesta pääosa tulee Keski-Pohjanmaalta ja muualta pohjalaismaakunnista, mutta myös jonkin verran laivatoimituksina Baltiasta.

– Baltiasta biopolttotoainetta tuodaan silloin, kun se on kuluttajan kannalta edullista. Mielellämme käyttäisimme pelkästään kotimaista raaka-ainetta, mutta biomassamarkkina on hyvin pirstoutunut sekä ha-jallaan, ja meidän tarvitsevat volyymit ovat todella isoja. Siinäkin kyse on toimitus- ja

huoltovarmuudesta, kun laivaamme joskus biomassaa Baltiasta, Tommi Korpi korostaa.

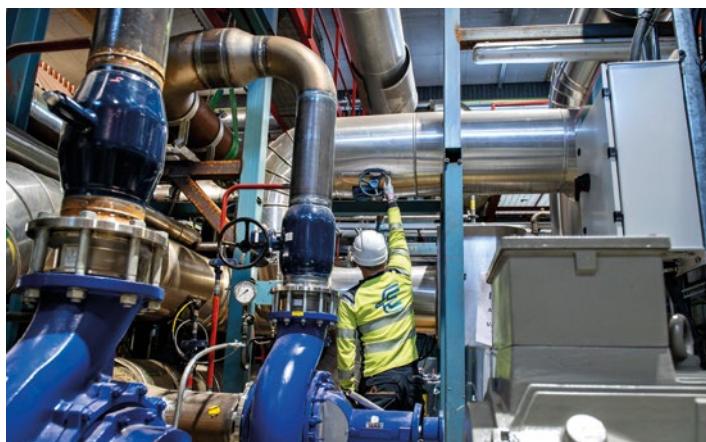
Uuden polttoaineaseman lisäksi uusiuutuvien biopolttotoaineiden käyttöä Kokkolan Energian voimalaitoksilla on tänä vuonna tehostettu 1,5 miljoonan euron arvoisella kattilainvestoinneilla.

SANEERATUN Kosilan lämpökeskuksen testaus ja koekäyttö alkoivat marraskuussa. Laajassa saneerauksessa muun muassa uusittiin lämpökeskuksen sähkö- ja automaatiojärjestelmät, polttoaineen varastointi ja vastaanotto sekä öljypolttimet.

- Uusi polttoaineasema on suunniteltu nimenomaan biomassojen käsittelyyn, tuotantojohtaja Tommi Korpi sanoo.

Kosilan lämpökeskuksen saneerauksessa uusittiin muun muassa sähkö- ja automaatiojärjestelmät sekä öljypolttimet.

- Kosilan lämpökeskus toimii varalämpökeskuksena, ja nyt vahvistimme laajamittaisella saneerauksella huoltovarmuutta parantamalla laitoksen käytettävyyttä sekä ajettavuutta. Kosilan lämpökeskus voidaan ottaa käyttöön huipputoimintatiloihin.

Tommi Korven mukaan lämpökeskuksessa toteutettiin myös ympäristöinvestointi, kun öljyn varastointi uusittiin kaksoisvaippallisella öljysäiliöllä, ja polttimet korvattiin uusilla. Kosilan lämpökeskuksen saneeraus maksoi noin 1,7 miljoonaa euroa.

Muutoksia tehtiin myös yhteistyössä asiakkaan kanssa KIP:n alueella sijaitsevalla lämpölaitoksella, jossa oli taustalla samat sähkö- ja automaatiojärjestelmät kuin Kosilan lämpökeskuksessa. Vuoden aikana on tehty perusparannusinvestointeja KIP:n alueella sijaitsevaan lämpökeskukseen, jolla

parannettiin energiatehokkuutta ja käytettävyyttä. Samalla parannettiin hukkalämmön talteenottoa yhteistyössä asiakkaan kanssa.

INVESTOINNIT tuotantoon jatkuvat lähi vuosina, sillä meneillään on kahden, sähköteholtaan yhteensä 120 megawatin sähkökattilan hankintamenetely. Kyse on tuotannon sähköistämisestä Kokkolan Energian varautuessa pidemmällä aikavälillä hukkalämpöjen hyödyntämisen ohella lämmöntuotantoon, joka ei perustu polttamiseen.

– Sähkökattilat tukevat nykyistä tuotantoa, koska kattiloiden ansiosta meillä on mahdollisuus leikata kalleimpien biopolttoaineiden käyttöä. Lisäksi sähkökattilat tukevat nykyisiä KIP:n alueen toimijoita sekä tulevia hankkeita, Korpi sanoo. «

LNG-investointi edennyt maaliviivoitukselle

LNG-TERMINAALIN SEKÄ MAAKAASUVERKON rakentaminen Kokkolan suurteollisuusalueelle on edennyt vaiheeseen, jossa tehdään käyttöönottotestejä sekä terminaalille että jakeluputkistolle.

– Laitetoimitusten saavuttua saitille loka- marraskuun vaihteessa alkoivat mekaaniset asennukset eri laitteiden välillä. Samaan aikaan viimeistelimme KIPin alueella kulveaa jakeluputkista ja terminaalialuetta. Joulukuun alkupuolella ovat vuorossa käyttöönottotestit käyttöönottokaasulla eli typellä, kertoo Kokkolan Energiaverkkojen liiketoimintajohtaja **Markus Kekolahti**.

Typeä käytetään käyttöönnotossa metaanin tilalla. Typpi toimitetaan kuten metaani nestemäisessä muodossa ja höyrystetään jakeluputkiston.

– Tarkistamme tällä tavalla järjestelmän toimivuuden. Teemme myös painekokeet, joilla tarkistetaan jakeluputkiston liitokset. Kokonaisuuden käyttöönottotestaukseen sisältyy myös viimeisenä kokeet metaanilla, mikä tarkoittaa käytännössä jo varsinaista toimintaa, Kekolahti jatkaa.

Investointi on edennyt hänen mukaansa suunnitellussa aikataulussa, vaikka tavoite rakentaa vajaassa vuodessa sekä terminaali että verkosto, oli erittäin kunnianhimoinen. Lauha syksy helpotti rakentamista, mutta vastavasti haasteita asetti korkea pohjavesi ja siitä aiheutunut vesien hallinta.

NESTEYTETYN MAAKAASUN (LNG) hankii ja myy kaasumaisessa olomuodossa edelleen teollisille asiakkaille Kokkolan Energia. Rakentamisen lisäksi Kokkolan Energiaverkot vastaa LNG-terminaalin ja LNG-putkiston operoinnista ja kunnossapidosta. Palvelun ansiosta loppuasiakkaiden ei tarvitse investoida omaan säiliöön ja höyrystimiin.

Sopimuksen maakaasun toimittamisesta ovat Kokkolan Energiaverkkojen kanssa solmineet tähän mennessä Yara, Sibanye-Stillwaterin Keli-ber-litiumhanke sekä Hycamite TCD Technologies Oy. Yara korvaa raskaan polttoöljyn nesteytetyllä maakaasulla sekä kaliumsulfaattitehtaalla että rehufosfaattitehtaalla.

– Odotamme innolla tulevia vuosia ja toivotamme myös uudet asiakkaat tervetulleiksi LNG-jakeluverkon piiriin, Markus Kekolahti sanoo ja kertoo, että terminaalin avajaisia ja uuden liiketoiminnan aloitusta on tarkoitustuksella pian vuoden vaiheen jälkeen. «

Mäntykankaan koulun tiernapojat vievät

Joulutunnelmaa ikäihmisille

Mäntykankaan koulun tiernapojat on odotettu ja toivottu vieras joulunajan tilaisuksiin Kokkolassa. Tänä vuonna tiernapojat tekevät ikäihmisten iloksi kiertueen kahdeksaan hoitokotiin ja palvelataloon.

Syyksuusta lähtien Mäntykankaan koulun 5M-musiikkiluokan tiernapojat ovat hioneet esitystään musiikkiluokanopettajansa Kirsi Flinckin ohjauksessa, mutta usein myös itsenäisesti keskenään. YouTubesta on ollut iso apu, sillä sieltä löytyy runsaasti esimerkkivideoita varsinkin Oulusta, missä tiernapoikapeirinnettä on vaalittu esimerkillisesti vuosikymmenien ajan.

Mäntykankaan koululla on päättetty, että musiikkiluokista 5-luokkalaiset hoitavat joulunajan esiintymiset. Tänä vuonna 5M-luokalla on vain neljä poikaa, joten heistä jokaiselle avautui automaattisesitö paikka tiernapojissa. Knihdin roolissa

esiintyy Eemi, Murjaanien kuninkaana Joel, Mänkinä Vilho ja Kuningas Herodeksena Justus.

– Oli hauska lähteä esiintymään tiernapojissa, mutta toisaalta myös pakko, koska meitä on vain neljä. Tämä on kuitenkin saraan kivaa, ja vaatteetkin ovat aika kivat. Tiernapojat ovat tulleet tutuiksi jo Mauri Kunnaksen Koirämäen Martta ja Tiernapojet-kirjasta, Mäntykankaan tiernapojat kertovat.

– Minulle käivät kaikki vaihtoehdot, mutta päädyin lopulta Knihdaksi. Tämä on hauska rooli ylipäätään mutta myös sen takia, että tässä pääsee heiluttelemaan miekkaa, Eemi kertoii Knihdin roolistaan.

Justuksen mielestä Herodeksen roolissa parasta ovat lukuisat laulut sekä vuorosanat, kun taas Joel nauroi pitävänsä siitä, ettei hänellä ole omaa lauluosuutta Murjaanien kuninkaana.

– Tämä on hauskaa, eikä tässä ole kovin paljon vuorosanoja eikä omaa laulua. Se ei minua haittaa, koska kaikki roolit pitää hoitaa, Vilho sanaili Mänkin osuudestaan.

TIERNAPOIKAPERINNE elää Kokkolassa edelleen. Kirsi Flinckin mukaan siitä kertoo ainakin se, että joka vuosi Mäntykankaan koululle alkaa tulla kyselyitä hyvissä ajoin ennen joulua, josko Mäntykankaan tiernapojat voisivat tulla esiintymään. Esiintymisiä on tavannut olla muun muassa Kokkolan kaupungin, yhdistysten ja seurakuntien järjestämissä tilaisuuksissa sekä hoitokodeissa.

– Tiernapojilla on meillä koulullakin jo vuosikymmeniä pitkä perinne, jota oppilaat osaavat odottaa. Tiernapojat on poikien

Jouluperinne vanhahtavalla Oulun murteella

TIERNAPOJAT eli tähtipojat on vanha kristillinen jouluperinne, laulunäytelmä, jota nuoret pojat alun perin kiersivät taloissa esittämässä. Tiernapoikaesitysten juuret ovat keskiaikaisissa raa-matullisia tapahtumia kuvaavissa mysteerinäytelmissä. Suomeen perinne rantautui Ruotsista ja se tunnetaan erityisesti Pohjois-Pohjanmaalla. Näytelmän kieli on säilynyt vanhahtavana Oulun murteena.

Ouluun perustettiin 2005 Tiernasäätiö kehittämään ja ylläpitämään kaupungin vahvaa tiernaperinnettä. Kolme vuotta sitten Tiernasäätiö julkaisi kannanottonsa Murjaanien kuninkaasta, koska säätiö ei halua, että perinteiseen tiernapoikanäytelmään liitetään sillä vieraita merkyksiä, vaan että se säilyy tulevaisuudessakin suomalaiseen joulun kuuluvana, pääasiassa nuorten esittämänä moniarvoisena näytelmänä.

Sen vuoksi säätiö muun muassa päätti, että Murjaanien kuninkaan roolihahmon esittäjällä on tumma vaatetus, ja parta tai kasvojen alaosaa mustattu vain nenän alapuolelta vanhan perinteenvärin mukaisesti. Säätiö suositteelee samaa käytäntöä muillekin, ja suositusta noudatetaan myös Mäntykankaan koulun tiernapoikaryhmän puvustuksessa ja maskeerauksessa. «

Lähteet: Wikipedia, Tiernasäätiö.

juttu, minkä lisäksi työillä on oma joululauluja esittävä kokoonpanonsa, joka on tänä vuonna nimetty Joulutähdeksi. Tiernapojilla ja Joulutähdillä on myös yhteisesiintymisiä.

Flinck iloitsee siitä, että Kokkolan Energia ja neljä muuta yritystä lähtivät tukemaan tiernapoikien kahdeksan esiintymisen kiertuetta paikkaliisiin ikäihmisten hoitokoteihin ja palvelutaloihin.

– Koska esiintymiset ajoittuvat yleensä iltapäiviin, avuksi tarvitaan oppilaiden vanhempien hoitamaan kuljetuksia. Kertyneillä varilla rahoitamme ensi syksyn leirikoulua, jota oppilaat jo kovasti odottavat.

Syysloman jälkeen Mäntykankaan kouluun lähes 100 musiikkiluokkalaista aloitti harjoittelun lisäksi isoa joulukonserttia varten. Konsertissa musiikkiluokkalaiset esiintyvät yhdessä Keski-Pohjanmaan Kamariorkesterin kanssa Kokkolan kirkossa 20. joulukuuta. «

5M-musiikkiluokan tyttöjen Joulutähdet-ryhmä harjoittelemassa joululauluja.

Tulossa

Niemenkulman asiantuntijapäivät

KOKKOLAN ENERGIAN asiakaspalvelu auttaa asiakkaita monenlaisissa arjen kysymyksissä, liittyvät ne sitten sähköso-pimuksiin, laskutukseen, kaukolämpöön tai vaikkapa aurinkosähköön.

Joskus eteen saattaa tulla kysymyksiä, joihin haluaa perehtyä tavallista syvä-

"Ojatuksena on, että asiantuntijapäivillä asiakkaat saisivat vastauksia myös kaikkiin erityisosaamista vaativiin kysymyksiinsä."

lisemmin. Silloin kannattaa tulla Niemenkulman asiantuntijapäiville. Paikalla on tuolloin Kokkolan Energian asiantuntijoita, joiden erityisosaamista ovat sähkön yritysmyynti, aurinkoenergian pientuotanto sekä kaukolämpöliittymien sopimusasiat ja sähköliittymien sopimusasiat.

Tällä hetkellä pilotoimme asiantuntipäiviä nähdäksemme, kuinka paljon niille on kysytävä, ja päätämme jatkosta saatujen kokemusten perusteella. Ajatuksema on, että asiantuntijapäivillä asiakkaat saisivat vastauksia myös kaikkiin erityisosaamista vaativiin kysymyksiinsä.

ASIANTUNTIJAPÄIVILLE VOI TULLA ILMAN AJANVARAUSTA. AIHEET JA AIKATAULUT OVAT SEURAAVAT:

Yritysmyynti: maanantai klo 12-16

Aurinkosähkö: keskiviikko klo 10-16

**Kaukolämmön ja sähköliittymien
sopimusasiat:** perjantai klo 10-16

Niemenkulman asiakaspalvelun käyntiosoite on Itäinen Kirkkokatu 8. Puhelimitse asiakaspalvelumme tavoittaa arkipäivisin numerosta 0800 050 60, ja sähköpostiosoitteemme on asiakaspalvelu@kokkolanenergia.fi.

Kohti juhlavuotta

KOKKOLAN ENERGIA, alkuperäiseltä nimeltään Sauna- ja sähkölaitos, täyttää ensi vuonna 120 vuotta. Juhlavuosi näkyy kaupunkilaisille monella tavalla, onhan Kokkolan Energia kokkolalaisten omistama, paikallinen ja aina luotettava energiayhtiö.

Jotta pääsemme virittää tyytymään juhlatunnelmaan hyvissä ajoin, julkaisemme ohessa juhlavuoden tunnuksen. Sen on toteuttanut graafinen suunnittelija **Rollo Vuorinen** strategisen markkinointi- ja viestintätoimisto Unfairilta.

– Juhlatunnus suurimpana inspiraation lähteenä olivat metalliset vintage-logokyltit. Tunnuksessa Kokkolan Energian uuden, 18. joulukuuta julkaistavan brändin, nykyäikinen muotokieli yhdistyy perinteiseen, suoralinjaiseen, viime vuosisadan alkupuolen muotoiluun. Salamaelementti kuvastaa toimialaa ja yhdistää juhlatunnuson vahvasti Kokkolan Energian viralliseen logoon ja brändiin, Rollo Vuorinen taustoiuttaa juhlavuoden tunnusta.

"Joulukuussa kokkolalaiskoteihin jaetaan juhlavuoden seinäkalenteri."

Joulukuussa kokkolalaiskoteihin jaetaan juhlavuoden seinäkalenteri. Siinä kerromme kuvin ja sanoin Kokkolan Energian historiasta, nykypäivästä ja tulevaisuudesta. Avaamme myös juhlavuodelle omat verkkosivut, jonne tuo-tamme mielenkiintoista yhtiötämme ja juhlavuotta koskevaa sisältöä.

Kannattaa olla siis kuulolla ja seurata Kokkolan Energian kotisivuja, some-kanavia sekä mediaa. «»

KARLEBY ENERGIS KUNDTIDNING 2 • 2024

Vincent

KARLEBY ENERGI MÖJLIGGÖR TURNÉ FÖR

Stjärngossarna från Mäntykangas skola

BEAKTANDE • INNOVATIV • PÅLITLIG

Innehåll

- 2 Kunderna frågar, Vincent svarar
- 3 Ledare
- 4 Tomi Hotakainen bytte jordvärme mot fjärrvärmens
- 7 Pålitlig fjärrvärme i det nya hemmet
- 8 Bättre uppföljning av förbrukningen med nya elmätare
- 9 Vilket elavtal passar dig?
- 10 Nya egenskaper i kundportalen Kompassen
- 11 Nya avtalsvillkor för elförsäljning och nätjänster
- 12 Nätinstallatörer och arbetssäkerhet
- 14 Janita Ellilä på praktik vid kraftverken
- 16 Ny mottagningsstation för fast biobränsle
- 19 LNG-investeringen på slutrakan
- 20 Stjärngossarna från Mäntykangas skola är väntrade gäster
- 22 Karleby Energi tar sikte mot sitt jubileumsår

19

7

4

12

Pärmbild: Stjärngossarna från Mäntykangas skola Joel (till vänster), Justus, Eemi och Vilho sprider julglädje bland äldre Karlebybor som bor på vårdhem och serviceboenden.
Bild: Clas-Olav Slotte

Vincent 2/2024

Publicerare: Bolagen i Karleby Energi

Huvudredaktör: Kirsi Hautala

Producent: Jorma Uusitalo

Bilder: Clas-Olav Slotte

Layout: Viestintätoimisto St. Hurmos Oy

Översättning: Jenni Roth,

Sophie Kawecki och Maria Larson

Tryck: Print&Package Group Oy

Upplaga: 30 000 st.

Karleby Energi Ab

Förrådsvägen 3 (PB 165), 67100 KARLEBY
www.kokkolanenergia.fi

Kundbetjäning: tel. 0800 050 60
asiakaspalvelu@kokkolanenergia.fi

*Följ oss på Facebook
och i Instagram*

Vincent svarar

Varför borde jag byta till e-faktura?

VINCENT REKOMMENDERAR E-FAKTURA eftersom den har många egenskaper som underlättar betalning och hantering av fakturor:

- Du behöver inte knacka in referens- och kontonummer
- Du kan arkivera din faktura lättare än tidigare
- Du sparar på naturen och din egen tid

Så här börjar du ta emot e-fakturor:

1. Teckna ett e-fakturaavtal i din egen nätbank genom att välja e-fakturans sändare och de fakturor du vill ha som e-faktura.
2. För att inleda e-fakturering behöver du ett avtalsnummer som du hittar på din senaste el- eller fjärrvärmefaktura.
3. Klart! Du har tagit ett steg i rätt riktning och i fortsättningen får du fakturorna direkt till din nätbank.

Har du frågor till Vincent? Ring numret **0800 050 60** eller skicka e-post till adressen asiakaspalvelu@kokkolanenergia.fi.

Kunden först

Dagens elmarknad får kunderna att tappa tålamodet på grund av det brokiga utbudet av elavtal och de växlande priserna. Energibranschen har under de senaste åren genomgått en brytningstid och kan verka komplicerad ur kundens synvinkel. Därför är det viktigt för oss att erbjuda en smidig kundupplevelse som ger ett mervärde.

Enligt oss består en bra kundupplevelse av en tydlig växelverkan och pålitlig kundbetjäning. Det ska också vara enkelt att uträtta sina ärenden digitalt. Vi tror att en aktiv kundbetjäning kommer att vara en viktig konkurrensfaktor i framtidens energibransch. Vi tar således gärna emot respons på och utvecklingsidéer om hur vi ska kunna betjäna våra kunder ännu bättre.

"Personlig kundbetjäning och ett samarbete som bågge parter drar nytta av är centralt."

därigenom förtjäna kundens förtroende. Personlig kundbetjäning och ett samarbete som bågge parter drar nytta av är centralt. Varje kundmöte är viktigt för oss.

I framtiden kommer vi att vidareutveckla våra digitala tjänster, men de kommer inte att ersätta äkta betjäning öga mot öga. Vår kundtjänst ser till att kunden får service när självbetjäningen inte räcker till. Det är viktigt för oss att kunden betjänas av Karleby Energis egena, lokala experter.

I början av december tog vi i bruk energibranschens nya nättjänst- och elförsäljningsvillkor. Orsaken till det är förändringar i lagstiftningen och verksamhetsmiljön inom energibranschen. I och med de nya avtalsvillkoren uppdateras spelreglerna för energibranschen till dagens situation. Den här hösten har vi också intervjuat potentiella fjärrvärmekunder samt kunder som redan valt fjärrvärme. De har bekräftat våra tankar om att personlig service är något värdefullt.

Det här numret av Vincent tillägnas våra trogna kunder, vars kundupplevelse vi förbindrar oss att värna om och utveckla, samt Karleby Energis personal som arbetar med krävande expertuppgifter. Tillsammans kan vi bygga starkare kundrelationer och skapa bra energi som tål tidens tand.

Trevliga lässtunder önskar,
Hanna Hallanoro
Försäljningschef, Karleby Energi Ab

Du kan ge respons eller utvecklingsförslag om vår kundbetjäning genom att svara på enkäten på adressen kokkolanenergia.fi/kundfeedback

Fjärrvärme

"Jordvärmens slutade vara lönsam"

Tomi Hotakainen bytte ut hemmets uppvärmning mot fjärrvärme

Tomi Hotakainen, som lät bygga sitt hus under Karleby bostadsmässa, tröttnade i våras på sin jordvärme som hela tiden krånglade och blev dyr. Efter att han hade satt sig in i andra uppvärmningsalternativ beslutade han sig för att ersätta jordvärmens med fjärrvärme. Nu behöver han inte längre fundera på nya reparationskostnader som det gamla systemet genererade, utan Hotakainen känner lugn i sinnet när han inväntar julen och den kommande vinterns köldknäppar.

Energieffektivitet lyftes fram under Karleby bostadsmässa 2011. Enligt Tomi Hotakainen var tanken att en jordvärme pump som använde energi som lagrats i berget skulle vara en kostnadseffektiv och långvarig lösning för det 264 kvadratmeter stora tvåplanshuset byggt i sten.

– Senare visade det sig att det inte var så. Jordvärmesystemets kostnadseffektivitet började dala i takt med prisstegningen på el för några år sedan. Jordvärme pumpen drivs med el och elen blev hela tiden allt dyrare, konstaterar han.

HOTAKAINEN MÄRKTE att jordvärmesystemet också började ge upphov till reparationskostnader tidigare än han hade räknat med. Första symtomen på att något var sönder visade sig för drygt ett år sedan.

– På hösten gav en av pumparna upp och den måste bytas ut mot en ny. Det innebar utgifter på flera tusen euro. Det här grämde mig för utöver de stigande elpriserna åt också detta upp lönsamheten med investeringen.

Det dröjde ett tag efter att den nya pumpen hade installerats så gick följande del i systemet sönder.

– I vårvintern började kompressorn läcka så fyra gånger kom det reparatörer för att fixa den men ändå var felet inte helt korrigerat. I det skedet fick jag höra att det skulle bli bra om man bytte ut kompressorn mot en ny. Det skulle ha inneburit en ny stor utgift på omkring 4 000 euro vilket kändes oskäligt.

Hotakainen lät kompressorinvesteringen bero och började på allvar fundera på att byta uppvärmningssystem. Det började nämligen vara alltmer uppenbart att de gamla kalkyler-

na om det ekonomiska jordvärmesystemet inte längre stämde.

OMPRÖVNINGEN påverkades också av allt extra besvär som felen och reparationerna förde med sig. Fjärrvärme började se ut som det bästa alternativet bland annat eftersom grannskaps fjärrvärmekunder vid samma tidpunkt hade njutit av ett bekymmersfritt boende utan några problem med uppvärmningssystemet.

– I somras satte jag mig närmare in i olika uppvärmningslösningar och i augusti konstaterade jag slutligen att det var dags att fatta beslut i frågan, eftersom vintern var i antågande. Jag skickade ett mejl om saken till Karleby Energi, varefter Jani Söderström från deras fjärrvärmearvelning ringde mig. När vi diskuterade hur snabbt det skulle gå stod det klart att fjärrvärmens kunde installeras innan den första snön föll. Det var utmärkt för på det sättet sparade jag 4 000 euro som jag annars skulle ha investerat i en kompressor för jordvärmesystemet, berättar Tomi Hotakainen om hur det hela gick till.

"Fjärrvärme började se ut som det bästa alternativet bland annat eftersom grannskaps fjärrvärmekunder vid samma tidpunkt hade njutit av ett bekymmersfritt boende utan några problem med uppvärmningssystemet."

I slutet av oktober återstod endast installation av värmeväxlare i det tekniska utrymmet. Därefter kunde man övergå från jordvärme till fjärrvärme i Tomi Hotakainens hem.

Enligt honom var det flera faktorer som talade för att skaffa fjärrvärme när han gick igenom olika ersättande uppvärmningsalternativ.

– Vi har vattenburen golvvärme och jag upplevde att fjärrvärme i detta fall är den enklaste lösningen. Fjärrvärme är också en mycket långlivad lösning, den är tekniskt okomplicerad och om man behöver reservdelar så är de förmånliga. Vi har ett ganska stort förråd i vårt hus och det har vi överraskande stor nytta av. Fjärrvärmens är dessutom utrymmeseffektiv eftersom värmeväxlaren är kompakt till storleken jämfört med jordvärmens. Naturligtvis spelade det också en viss roll att fjärrvärmens i Karleby är mycket konkurrenskraftig när man ser till priset.

Det finns ett kreditavtal ämnat för småhusbyggare som vill skaffa sig fjärrvärmeapparater och en fjärrvärmeanslutning.

– Det skulle vara fint om det också erbjöds något slags finansieringslösning för oss som byter till fjärrvärme från någon annan uppvärmningsform, säger Hotakainen som ett tips.

ÖVERGÅNGEN TILL FJÄRRVÄRME

gick raskt.

– Karleby Energi gav klara direktiv för hur det skulle gå till. De kunde genast tilldela mig en VVS-montör som skulle utföra installationen, syneförrättningarna gick snabbt och kostnaderna presenterades tydligt. Sedan kom arbetarna till tomtens för att gräva och huset kopplades in i fjärrvärmensätet. Nu väntar vi bara på att själva värmeväxlaren ska installeras, berättar Tomi Hotakainen om hur arbetet framskridit i slutet av oktober.

Han berömmar hela bytesoperationen som gått enkelt och väntar ivrigt på att fira jul och tillbringa vintern i ett hus som värms med fjärrvärme.

– Samarbetet med Karleby Energi har gått alldelens lysande. Jag har fått bra information om allt och de har kommit till dörren och berättat vilket skede som följer häpnäst. Vid behov har vi också förhandlat om hur något ska lösas. «

Nytt hem till julen

Den här julen blir något alldeles särskilt för Mikael Välimaa och Nea Peltokangas – det blir första julen de firar i sitt eget hus som byggs på Puntusstrandens bostadsområde.

FÖR ETT ÅR SEDAN berättade vi i vår kundtidning om Mikael Välimaa och Nea Peltokangas byggprojekt som då stod i startgroparna. De hade lite tidigare bestämt sig för att hemmet skulle värmas med fjärrvärme.

Som finansieringsform valde de finansieringsavtalet för fjärrvärme som Karleby Energi erbjöd.

Ett år senare, i början av december, var stämningen på topp hos husbyggarna. De skulle snart flytta in i det splitterna 120 kvadratmeter stora stockhuset helt i enlighet med den ursprungliga tidsplaneringen.

– Ända sedan början var målet att få flytta in till jul och det ser ut att lyckas. Vi valde mellan jordvärme och fjärrvärme när vi hörde att fjärrvärmensätet skulle byggas ut till området. Valet föll på fjärrvärme bland annat eftersom det är ett underhållsfritt alternativ, berättar de.

Fjärrvärme visade sig vara ett okomplicerat val redan i leverans- och installationsskedet. Välimaa och Peltokangas slapp bekymra sig över exempelvis fjärrvärmens installationstidtabell, och kunde i stället fokussera på att bygga huset medan Karleby Energi skötte om uppvärmningshelheten.

– Om vi har haft frågor har vi alltid fått svar snabbt. En gång besökte Karleby Energi också vårt bygge för att fråga om en lämplig leverans-tidpunkt för värmeväxlaren. Då kände vi genast att de tar hand om sina kunder, säger Välimaa och Peltokangas. «

Anställda Jukka, Sami, Niko och Eemeli vid Tycotec byter till nya elmätare.

Nya elmätare till Karlebyhemmen

Karleby Energinät byter nya elmätare till hushållen i Karleby. De smarta elmätarna hjälper konsumenterna att följa och reglera sin egen elförbrukning allt noggrannare.

ÄVEN FÖR TILLFÄLLET MÄTS elförbrukningen i Karleby Energinäts område med smarta elmätare som bland annat möjliggör fjärrläsning. Den största skillnaden med de mätare som tas ur bruk är att de nya elmätarna har ännu mer utvecklade egenskaper, såsom kvartsmätning, som togs i bruk i Finland i fjol.

DE NYA EGENSKAPERNA hjälper konsumenterna att följa sin egen elförbrukning, men ger också nätbolagen värdefull information om elnätet, vilket garanterar leveranssäkerheten för el. När störningar i elnätet upptäcks i ett tidigt skede hinner det inte uppstå elavbrott, eller om så sker, kan elavbrotten korrigeras snabbare. Elmätaren skickar ett larm till nätabolaget även om till exempel huvudsäkringen

gått eller spänningens kvalitet har försämrats. Till exempel på sommarstugor är det viktigt att stänga av elmätaren med avstängningsknappen och inte med huvudbrytaren.

- De mätare som installeras nu har en hemautomationsanslutning, det vill säga en HAN-port. Om kunden vill aktivera porten måste hen ta kontakt med Karleby Energinät, och efter aktivering är porten redo att användas. Till porten kopplar man enkelt valfria anordningar med hjälp av vilka man kan samla mätuppgifter till exempel för fastighetsautomationssystemet eller elbilens laddanordning, berättar systemchef **Stefan Finniliä** från Karleby Energinät. De nya elmätarna möjliggör dessutom kvartsmätning, som togs i bruk på den finländska elmarknaden i fjol. Kvartsmät-

ning innebär att balansen mellan elproduktionen och -förbrukningen kan utredas med 15 minuters intervaller, medan det tidigare var möjligt med en timmes noggrannhet. I bakgrund finns den ökade produktionen av förnybar energi, såsom vind- och solkraft, vilket för sin del ökar variationerna i elproduktionen som beror på väderförhållanden. Detta förutsätter att elmarknaden måste kontrollera effektbalansen allt noggrannare i realtid.

VID BYTET AV ELMÄTARE samarbetar Karleby Energinät med Karlebyföretaget Tycotec Oy.

- Mätarbytarna känner man igen på Karleby Energinäts id-kort med fotografi. Det tar cirka 15 minuter att byta ut mätaren och under denna tid är elen avstängd i cirka fem minuter. För kunden är bytet gratis, berättar Stefan Finniliä.

Mätarna byts först ut ett bostadsområde i taget och arbetena utförs på vardagar främst mellan klockan 7 och 19. Om kunden inte är hemma tar man kontakt med kunden och kommer överens om en tidpunkt för mätarbytet. Av denna orsak är det bra att kontrollera på Karleby Energis kundportal Kompassen att kontaktuppgifterna är uppdaterade. «

Elavtal för olika kundgrupper – vad passar dig bäst?

När du väljer elavtal är det viktigt att beakta dina egna behov och användningsrutiner. Man kan grovt dela in kunderna i två grupper: de som aktivt följer med priserna och de som uppskattar bekvämlighet. För dessa kundgrupper finns det olika avtalsalternativ som bäst uppfyller deras förväntningar och passar deras livsstil.

De som aktivt följer med priserna

De som aktivt följer med priserna är konsumenter som noga följer med marknadspriserna och alltid vill hitta de bästa erbjudandena. Ett börselsavtal är särskilt lämpligt för dem eftersom priset då växlar enligt marknadsläget. Den här avtalstypen gör det möjligt att dra nytta av prisväxlingarna på marknaden. Genom att aktivt följa med priserna kan du spara rejält med pengar på lång sikt. Ett börselsavtal är ett lysande val när du är redo att anstränga dig lite och reglera din egen konsumtion enligt priserna.

De som uppskattar bekvämlighet

De som uppskattar bekvämlighet vill ha stabilitet och förutsebarhet. Det viktigaste för dem är att elräkningen är tydlig och stabil varje månad. De rekommenderas ett elavtal med fast pris där elens pris är låst för en viss tidsperiod. Ett sådant avtal ger sinnesro eftersom fakturan inte förändras även om marknadspriserna växlar.

Karleby Energis avtal:

- **Surffari**
- **Aalto 12 mån**
- **Aalto 24 mån**
- **Tynni**

Karleby Energis avtal:

- **Ranta 12 mån**
- **Ranta 24 mån**
- **Vuodenaika**
(I Karlebyområdet)

Val av det bästa avtalet

Även om olika kundgrupper rekommenderas olika avtal finns det inte ett korrekt svar. För att försäkra dig om att du väljer rätt avtal rekommenderar vi att du kontaktar vår kundtjänst. Experterna vid Karleby Energi kan utvärdera din situation som helhet och rekommendera vilken lösning som passar dig allra bäst.

Vi berättar gärna vilket slags avtal som passar kundens behov och livssituation. Vi vill alltid ärligt berätta om bra och dåliga sidor med olika avtal. Också energiförbrukningen, boendeformen och budgeten inverkar på valet av avtal. När du ber om hjälp ser du samtidigt till att ditt elavtal på bästa sätt tillfredsställer dina behov.

**Fråga mera från
vår kundservice**
asiakaspalvelu@kokkolanenergia.fi
p. 0800 050 60
kokkolanenergia.fi

ELFÖRSÄLJNING

Elavtals- och nättjänstvillkoren förnyas

I BÖRJAN AV DECEMBER började Karleby Energi använda de nya uppdaterade avtalsvillkoren för elförsäljning och nättjänster, som också rekommenderas av Finsk Energiindustri rf. Elförsäljningsvillkoren berör Karleby Energis kunder som har ett avtal om elförsäljning. Nättjänstvillkoren berör de av Karleby Energis kunder som har ett avtal om elnättjänster. Här berättar vi om de viktigaste förändringarna.

Avtalsbekräf telser och meddelanden om förändringar i pris- och avtalsvillkor skickas i fortsättningen elektroniskt till kunden. När det gäller fakturor, betalningspåminnelser och avbrottswarningar går vi till väga på samma sätt som tidigare, det vill säga genom en separat överenskommelse om elektronisk faktureringsadress. Den här förändringen gäller så väl avtalsvillkoren för nättjänster som för elförsäljning.

I fortsättningen uppgörs nät- och försäljningsavtal med samma avtalspartner, medan det tidigare varit möjligt att ha nättavtal i den ena makens namn och försäljningsavtal i den andra makens namn.

I DE NYA NÄTTJÄNSTAVTALEN konstateras det dessutom att samma elapparatur inte får finnas på fler än en elförbruk-

ningsplats samtidigt eller turvis. I nättjänstvillkoren har begreppen korrigerats och kompletterats så att terminologin motsvarar vokabulären i dagens energibransch, och förhandsfakturering av konsumenter har avlägsnats.

I de nya avtalsvillkoren för elförsäljning konstateras att en iscensatt flytt (en s.k. fejkflytt) är ett avtalsbrott och försäljaren har rätt att kräva att kunden ska bevisa en påstådd flytt. Konsumenten har å sin sida rätt att få kundbetjäning av försäljaren inom en rimlig tid via olika kanaler.

Dessutom förutsätter tecknande av avtal mellan en försäljare och konsument i telefonförsäljning att konsumenten efter telefonsamtalet godkänner försäljarens erbjudande skriftligen, vilket regleras närmare i konsumentskyddslagen 12 a §. Det här kravet tillämpas inte om konsumenten på eget initiativ har kontaktat försäljaren eller om försäljaren tagit kontakt med konsumenten eftersom konsumenten uttryckligenbett om det.

"Ovtalsvillkoren ändras på grund av den moderniserade lagstiftningen i energibranschen samt den förändrade verksamhetsmiljön."

AVTALSVILLKOREN ändras på grund av den moderniserade lagstiftningen i energibranschen samt den förändrade verksamhetsmiljön. Också nya avtalstyper och prissättning i anslutning till dem förutsätter en modernisering av avtalsvillkoren. Energiinbesparingar och åtgärder i anslutning till dem beaktas bättre i de nya avtalsvillkoren. Förändringarna kräver inga åtgärder av kunderna.

Karleby Energi skickar ändringsmeddelanden elektroniskt om bolaget har kundens e-postadress. Om kunden vill ha meddelandena per post måste hen meddela vår kundtjänst om saken.

Kundens kontaktuppgifter i elavtalen uppdateras inte automatiskt så det åligger kunden att meddela bolaget om sina aktuella uppgifter. Nätbolaget utgår alltid från de kontaktuppgifter som kunden eller försäljaren har uppgett. «

Indrivning av fakturor i sin helhet till Sergel Oy

INDRIVNINGEN AV Karleby Energis fakturor har i sin helhet överförts till det nordiska indrivningsföretaget Sergel Oy. Tidigare skötte Karleby Energis ekonomiförvaltning internt betalningspåmin-

nelserna och betalningsövervakningens kundbetjäning, medan Sergel ansvarade för den egentliga indrivningen.

Genom att utvidga vårt samarbete och utlokalisera indrivningen av fakturor i sin helhet till Sergel utökar vi tjänsterna i anslutning till betalning av fakturor för våra kunder och effektiverar samtidigt vår egen verksamhet.

I fortsättningen ska våra kunder vara i direkt kontakt med Sergel i frågor om

öppna fakturor från Karleby Energi. Om våra kunder har frågor om betalning av fakturor besvaras de av Sergels kundtjänst per telefon vardagar kl. 8–18. En nätabaserad självbetjäning finns tillgänglig 24 timmar i dygnet.

I frågor om fakturans innehåll kan kunderna fortsättningsvis kontakta Karleby Energis kundtjänst. «

ELAVTAL

Du kommer väl ihåg el- och fjärrvärmeavtalet när du flyttar?

NYTT HEM och möblerna är redan inburna, så det är bara att sätta matten i mikron och knäppa på bastun. Men varför lyser det inte i mikron och varför vill inte bastuugnen bli varm? Därför att du glömt bort elavtalet mitt i flyttbrådskan. Elleveransen avbryts om det inte finns ett giltigt avtal på förbrukningsplatsen.

Det är en bra idé att teckna elavtal och också fjärrvärmeavtal, om du har ett sådant, i god tid. Det rekommenderas att du tecknar elavtal 14 dagar före flytten. Ingetdera avtalet börjar gälla automatiskt utan att kunden själv är aktiv.

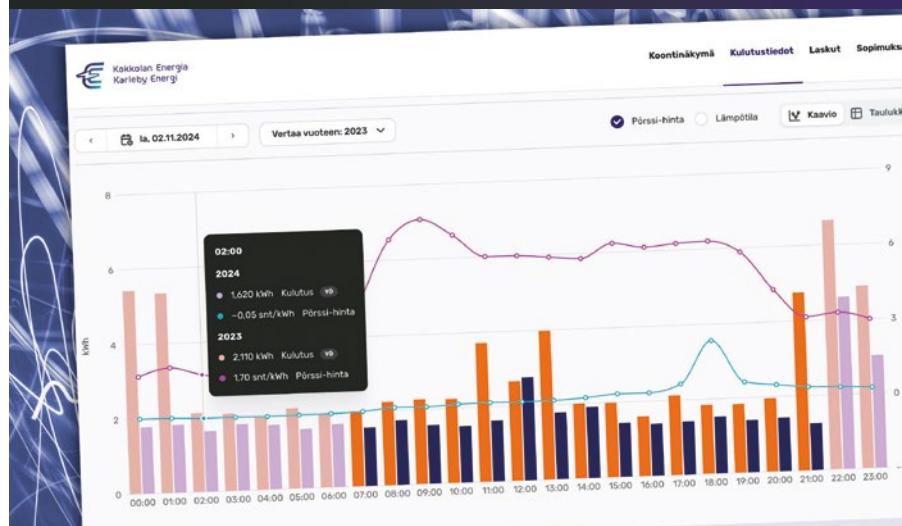
Om bostaden står tom och ägaren vill att elen ska fortsätta vara på ska bostadens ägare i tillräckligt god tid teckna ett elavtal.

Det är också bra att minnas att avtalet heller inte avslutas automatiskt, utan kunden måste säga upp avtalet när hen flyttar ut. Det går inte att avsluta ett avtal retroaktivt. Likaså ska kunden anmäla en adress dit slutfakturan skickas, eftersom elbolaget inte får sådana uppgifter från exempelvis posten.

Nätbolaget ansvarar inte för den eventuella skada som kan uppstå då elleveransen avbryts i sådana här situationer.

Enklast säger du upp ett gammalt elavtal på webben i Karleby Energis kundportal Kompassen (www.kokolanenergia.fi). I Kompassen kan du också teckna ett nytt elavtal. <<

KOMPASSEN

Kompassen förnyades

PÅ **KARLEBY ENERGIS** elektroniska kundportal Kompassen sköter du enkelt många el- och fjärrvärmeärenden, allt från fakturor till förbrukningsuppgifter. Nu har Kompassen fått nya egenskaper.

En förnyelse gäller inloggningen. När du loggar in på Kompassen och använder stark autentisering via din e-post kommer din terminal att komma ihåg din autentisering i 30 dagar. Detta gör det lättare att till exempel aktivt följa med elpriset.

Framöver kan du smidigt byta kundförhållande på Kompassen genom att klicka på menyn vid ditt namn. Dina egna förbrukningsuppgifter får du i tabellform för en viss tidsperiod och du kan också jämföra förbrukningsuppgifter mellan olika år. Företagskunder har också fått möjlighet att ingå avtal via portalen. Språkversionerna för portalen är finska, svenska och engelska. Det är värt att bekanta sig med den förnyade Kompassen redan för att du snabbt kan kontrollera dina kontaktuppgifter. I kunduppgifterna kan du också tillägga ditt kontonummer. Utvecklingsarbetet slutar inte alls här, utan vi fortsätter utveckla Kompassen hela tiden och lägga till nya egenskaper och innehåll. <<

"Dina egna
förbrukningsuppgifter
får du i tabellform för
en viss tidsperiod och
du kan också jämföra
förbrukningsuppgifter
mellan olika år."

Du kan logga in på Kompassen via adressen www.karlebyenergi.fi / Kompassen
Länken hittar du till höger uppe på framsidan.

NÄTINSTALLATÖRERNA UTBILDAS I FÖREBYGGANDE ARBETSSÄKERHET

Karleby Energinäts nätinstallatörer rör sig under 90 procent av arbetstiden ute på fältet där de reparerar fel i elnätet eller befinner sig på byggen för att dra nya jordkablar och luftledningar. Arbetssäkerheten är synnerligen viktig eftersom det finns många riskfaktorer i arbetet, allt från elektriska stötar till murkna stolpar som stjälper.

Lenni Luokkala och Antti Pohjola anländer med raska steg till bygget. Luokkala är utrustad med sele, stolpskor och en spänningss stav och är beredd att klättra upp i en elstolpe. Före klättringen bedömer mannen att stolpen håller att klättra i och inte till exempel riskerar att falla.

I elstolpen finns en brytpunkt där elledningarna skiljs från varandra.

– Nu vidrör jag 20 kilovolt, säger Luokkala från toppen av stolpen.

Hög spänning kan orsaka livsfarliga elchocker, till och med utan fysisk beröring. Nätinstallatörernas arbetskläder måste ha skydd mot ljusbågar, vilket innebär att användaren skyddas mot starka elektriska urladdningar.

I OCH MED JORDKABELDRAGNINGARNA har luftledningarna minskat, men fortfarande klättrar nätinstallatörerna regelbundet upp i stolpar.

Antti Pohjola följer från marken med Luokkalas klättring och håller reda på eventuella risker.

– Spänningsstaven kan exempelvis vara defekt och då kan läckage hamna på händerna. Stavarna tvättas, vaxas och testas en gång om året så att vi är säkra på att de fungerar. Dessutom torkar vi av dem med en silikonrasa före varje användning för att minimera risken för elektriska stötar.

Vintertid kan stolpen vara hal och vid hårt regn får man inte alls klättra upp i en stolpe på grund av risken för elchocker. Utöver risken för elektriska stötar är det riskabelt om stolparna är murkna.

LUOKKALA OCH POHJOLA har båda arbetat vid Karleby Energinät i närmare tio år. Enligt männen har säkerhetsfrågorna gått snabbt framåt.

Karleby Energi satsar på säkerheten, allt från säkerheten som helhet till säkert arbete för var och en av de anställda, bland annat genom förebyggande utbildningar. En gång om året över man till exempel hur man på ett säkert sätt kan rädda en arbetskamrat som fått en sjukdomsattack i stolpen så att man får ner hen till marken.

– Också vi har råkat ut för situationer då vi varit tvungna att rädda en arbetskamrat uppifrån en stolpe, drar sig Lenni Luokkala till minnes.

Den mest typiska arbetsolyckan som en nätinstallatör kan råka ut för är enligt Pohjola och Luokkala fall och skador i de övre extremiteterna. Också när stormfel repareras eller luftledningar tas ner krävs det god observationsförmåga.

– Ibland kan gamla stolpar hållas stående enbart av elledningen och då är risken stor att stolpen faller när ledningen avlägsnas, berättar Pohjola.

Pohjola och Luokkala trivs med arbetet som nätinstallatörer. Dagarna är omväxlande och det är trevligt att få jobba ute i friska luften.

– Naturligtvis skulle man vid dåligt väder helst vara någon annanstans än uteomhus, men vid arbetsdagens slut är det skönt att åka hem till värmen, sammanfattar Luokkala. «

Lenni Luokkala
klättrar och Antti
Pohjola håller koll på
eventuella risker från
marken.

Karleby Energi öppnar karriärstigar för studerande

*Karleby Energi erbjuder studerande möjligheter till praktiskt lärande och karriärstigar. Företaget samarbetar intensivt med läroanstalter och erbjuder praktikplatser och en möjlighet att avlägga lärdomsprov inom energibranschen. **Janita Ellilä** är ingenjörsstuderande inom el- och automationsteknik och som sitt lärdomsprov skapar hon en automation som underlättar igångsättningsprocessen för kraftverkets panna.*

Enligt Karleby Energis HR-expert **Mari-Lotta Kentala** är samarbetet med läroanstalterna ett bra sätt att få kunnig arbetskraft men även utvecklas och hålla sig å jour med teknologin.

– Från skolvärlden får vi färsk information och kunskap och dessutom har vi praktisk nytta av lärdomsproven.

Samarbete bedrivs även med yrkesutbildningen.

– För tillfället har vi fem praktikanter från ett yrkesinstitut som avlägger fristående examen. Bland sommarpraktikanterna fanns många bra typer som fortsatte jobba hos oss efter praktiken, berättar Kentala om de möjligheter som praktiken fört med sig.

JANITA ELLILÄ ÄR BRANSCHBYTARE och mamma till två små barn och studerar till ingenjör i el- och automationsteknik vid Centria yrkeshögskola. Hon fick en praktikplats vid Karleby Energi genom en öppen ansökan och fick på så sätt en möjlighet att avlägga lärdomsprov för ett företag.

Ellilä, som ursprungligen utbildat sig till tradenom, började studera en ny bransch eftersom hon ville bort från kundgränsytan och drömde om ett arbete inom el- och automationsteknik.

Under sin praktikperiod bekantade sig Ellilä med många delar av verksamheten vid Karleby Energis kraftverk och olika projekt.

"Samarbetet med läroanstalterna ett bra sätt att få kunnig arbetskraft men även utvecklas och hålla sig å jour med teknologin."

Enligt HR-experten Mari-Lotta Kentala (till vänster) behövs alltid lärdomsproven som avläggs för Karleby Energi. Det gäller också i Janita Ellilä's fall.

Samarbete med läroanstalter

– Under praktikperioden fick jag en omfattande uppfattning av verksamheten vid Karleby Energi. Jag fick vara med på möten och bekanta mig med pågående projekt. Jag fick också självständiga uppgifter som jag kunde utföra flexibelt enligt mitt eget tidsschema.

Janita Ellilä har en 2,5-åring och en 7 månaders baby. Hon kom överens om att inleda praktikperioden

från början av september då den yngsta kunde stanna hemma med sin pappa. Den flexibilitet som arbetsgivaren erbjöd gjorde det möjligt att börja arbeta utifrån babyns rytm.

– Tack vare flexitid kunde jag åka till jobbet när det passade mig, till exempel efter att jag hade matat babyn, berättar Janita Ellilä tacksamt över de familjevänliga arrangemangen.

Ellilä har trivts bra vid Karleby Energi och arbetsuppgifterna har varit intressanta. Traditionellt sett har kraftverken väldigt få kvinnliga anställda, men det har inte stört Ellilä.

– Jag var uttryckligen intresserad av produktionssidan och har varit väldigt nöjd med vad praktiken gett mig. Här jobbar bra typer och jag har blivit väl mottagen.

SOM SITT LÄRDOMSPROV utvecklar Ellilä en automation för igångsättningsprocessen av kraftverkets panna. För tillfället sätter operatörerna i gång pannan manuellt.

Elliläς avsikt är att skapa en automationsekvens där alla igångsättningsskedden sker automatiskt med ett knapptryck.

– Automatiseringen minskar mänskliga misstag och ger operatörerna tid för andra uppgifter, förklarar Ellilä.

Lärdomsprov som avläggs för Karleby Energi behövs alltid och de gynnar både arbetsgivaren och den som avlägger lärdomsprovet.

– För lärdomsproven utses alltid en handledare som svarar för handledningen och nödvändigt stöd, lovar Mari-Lotta Kentala. «

Janita Ellilä berömmar den flexibla arbetstiden som underlättade barnfamiljens vardag.

En ny biobränslestation är klar

Ett jättekliv närmare en klimatneutral energiproduktion

Vid Karleby Energis kraftverk Power är en ny mottagningsstation för fast biobränsle nu klar. Den nya mottagningsstationen möjliggör användning av enbart biobaserade bränslen för energiproduktion. I november färdigställde Karleby Energi dessutom saneringen av värmecentralen i Kosil, vilket förbättrar försörjningsberedskapen.

Enligt produktionsdirektör **Tommi Korpi** möjliggör den nya biobränslestationen såväl en bioövergång, det vill säga allt utsläppsnålare produktion, som försörjningsberedskap och framtidens kostnadseffektiva fjärrvärmeproduktion.

Andelen torv av Karleby Energis totala bränsleanvändning antas minska med cirka 10 procent nästa år. I fjärrvärmeproduktionen är andelen torv endast 5 procent, tack vare bland annat spillvärme inom industrin.

– Torv har fortfarande en viktig roll i försörjningsberedskapen. I den nya bränslesta-

tionen kan vi använda enbart biobaserade bränslen, och den är framtagen specifikt för behandling av biomassa, berättar produktionschef **Pekka Leskinen** och utvecklingschef **Joonas Lahti**. Biomassa är i praktiken biflöden från trävaru- och skogsindustrin samt flis. Andelen biflöden är stor, till exempel sågspån och träd bark.

EN BETYDANDE FÖRDEL, som investeringen på 12 miljoner euro medför, är större lagringskapacitet för bränsle. Lagringskapaciteten ökar från 1 000 kubikmeter till 4 000 kubikmeter. Nu har man två bränslemottag-

ningsstationer och bränslesilon, vilket ger bättre försörjningsberedskap i eventuella störningssituationer. Nu har man även en flexiblare leveranskedja för bränsle, vilket är viktigt under vintrar med hård köld och exceptionellt stora volymer. Råvara levereras då till kraftverket med cirka 50 släpvagnar per dygn. Volumen är så stor att man med råvaran i det ifrågavarande antalet släpvagnar kan producera 5 000 megawattimmar per dygn, och ett egnahemshus förbrukar årligen cirka 12–15 megawattimmar fjärrvärme.

Produktionschef Tommi Korpi med den nya biobränslestationen i bakgrunden.

"Biomassa är i praktiken biflöden från trävaru- och skogsindustrin samt flis."

Merparten av råvaran har sitt ursprung i Mellersta Österbotten, Österbotten och Södra Österbotten, men en del kommer som sjöfrakt från Baltikum.

– Biobränsle importeras från Baltikum då det är förmånligt för konsumenten. Vi skulle gärna använda endast finsk råvara, men marknaden för biomassa är splittrad och decentralisera, och vi behöver väldigt stora volymer. Att vi ibland importerar biomassa som sjöfrakt från Baltikum är även en fråga om leverans- och försörjningssäkerhet, betonar Tommi Korpi.

Förutom med den nya biobränslestationen har Karleby Energis kraftverk i år effektiverat användningen av förnybara biobränslen genom att investera 1,5 miljoner euro i en panna.

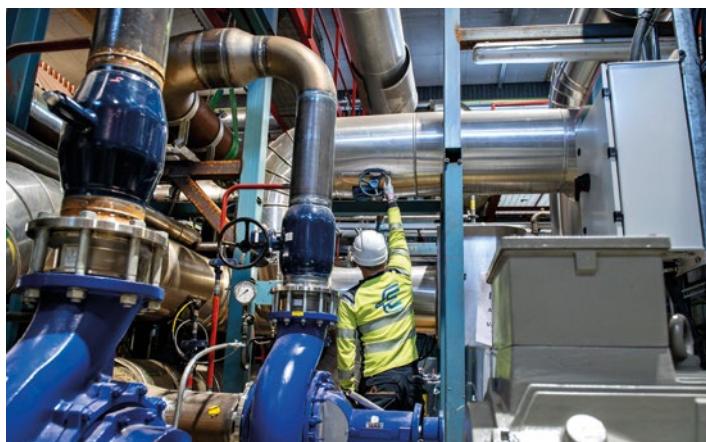
DEN SANERADE värmecentralen i Kosil testades och provkördes i november. Vid en omfattande sanering förnyades bland annat värmecentralens el- och automationssystem, lagringen och mottagningen av bränsle samt oljebrännarna.

– Värmecentralen i Kosil är en reservvärmecentral, och genom den omfattande

– Den nya bränslestationen är planerad uttryckligen för hantering av biomassa, säger produktionschef Tommi Korpi.

Vid saneringen av elcentralen i Kosil förnyades bland annat el- och automationssystem och oljebrännare.

saneringen förbättrade vi försörjningsberedskapen genom att vi nu har bättre användbarhet och körbarhet i anläggningen. Värmecentralen i Kosil kan i avvikande situationer tas i drift som en toppvärmecentral och en reservvärmeanläggning.

Enligt Tommi Korpi gjordes även en miljöinvestering i värmecentralen i och med att oljelagringen förnyades med en oljebehållare med mantel, och nya brännare ersatte de gamla. Saneringen av värmecentralen i Kosil kostade cirka 1,7 miljoner euro.

I samarbete med en kund i KIP-området utfördes även åtgärder i en värmeanläggning som hade samma el- och automationssystem i bakgrunden som värmecentralen i Kosil. Under året investerades i en ombyggnad av värmeanläggningen i KIP-området för att förbättra energieffektiviteten och användbarheten. Samtidigt

förbättrades tillvaratagandet av spillvärme i samarbete med kunden.

YTTERLIGARE INVESTERINGAR i produktionen kommer att göras under de närmaste åren. Ett upphandlingsförfarande pågår angående två elpannor med en effekt på totalt 120 megawatt. Det är fråga om en elektrifiering av produktionen i och med att Karleby Energi på lång sikt utöver tillvaratagande av spillvärme förbereder värme- produktion som inte baseras på bränning.

– Elpannorna stöder den nuvarande produktionen, eftersom vi tack vare pannorna har möjlighet att minska på användningen av de dyraste biobränslena. Dessutom stöder elpannorna de nuvarande aktörerna i KIP-området samt framtida projekt, säger Korpi. «

LNG-investeringarna har nått mållinjen

I november pågick mekaniska installationer vid LNG-terminalen och i början av december inleddes ibruktagningstester. På bilden LNG-projektkonstchef Ville Sydänmetsä från Karleby Energinät.

NU HAR BYGGANDET AV LNG-TERMINALEN OCH NATURGAS-NÄTET i Karleby storindustriområde framskriftit så långt att det är dags för ibruktagningstester för både terminalen och distributionsledningsnätet.

– När apparaterna hade levererats till byggplatsen i månadsskiftet oktober–november inleddes de mekaniska installationerna olika apparater emellan. Samtidigt färdigställde vi distributionsledningsnätet och terminalområdet på KIP-området. I början av december blir det dags att utföra ibruktagningstester med ibruktagningsgas, det vill säga kväve, berättar Karleby Energinäts affärsverksamhetschef **Markus Kekolahti**.

Kväve används i stället för metan vid ibruktagandet. I likhet med metan levereras kväve i vätskeform och förångas i distributionsledningsnätet.

– På det här sättet kontrollerar vi att systemet fungerar. Vi gör också trycktester för att testa skarvarna i distributionsledningsnätet. I ibruktagningstestningen av helheten ingår också slutligen prov med metan, vilket i praktiken innebär riktig användning, fortsätter Kekolahti.

Han säger att investeringen har framskriftit enligt planerat tidsschema, trots att det var ett mycket ambitiöst mål att bygga både terminal och nät på knappt ett år. Den milda hösten underlättade byggandet men på motsvarande sätt var det utmanande att kontrollera vattnet när grundvattennivån steg.

FLYTANDE NATURGAS (LNG) skaffas i gasform av Karleby Energi och säljs vidare till bolagets industrikunder. Utöver byggandet ansvarar Karleby Energinät för driften och underhållet av LNG-terminalen och LNG-ledningsnätet. Tack vare den här servicen slipper slutkunderna investera i egna tankar och förångare.

Tills vidare har Yara, Sibanye-Stillwaters Keliber-litiumprojekt och Hycame TCD Technologies Oy avtalat med Karleby Energinät om leverans av naturgas. Yara ersätter tung eldningsolja med flytande naturgas både vid kaliumsulfat- och vid foderfosfatfabriken.

– Vi ser fram emot kommande år och välkomnar också nya kunder med i LNG-distributionsnätet, säger Markus Kekolahti och berättar att invigningen av terminalen och den nya affärsverksamheten ska fira kort efter årskiftet. «

Lokal
partner

Stjärngossarna från Mäntykangas skola

sprider julstämning bland åldringar

Stjärngossarna (fi. tiernapojet) från Mäntykangas skola är en efterlängtad och välkommen gäst under julevenemangen i Karleby. I år åker stjärngossarna runt till nio vårdhem och servicehus för att glädja de äldre.

lltsedan september har stjärngossarna i musikklassen M5 vid Mäntykangas skola finslipat sin repertoar under handledning av musikklassläraren Kirsi Flinck, men också övat självständigt tillsammans. YouTube har varit till stor hjälp eftersom där finns flera exemplenvideoer särskilt från Uleåborg där man på ett exemplariskt sätt värnat om stjärngossetraditionen i årtionden.

Vid Mäntykangas skola har man bestämt sig för att det är musikklassernas års kurs fem som sköter om alla uppträdanden under juletidens. I år finns det bara fyra pojkar i M5-klassen, så alla fick automatiskt

en plats som stjärngosse. Eemi ska spela Kaspar, Joel spelar konung Melkior, Viljo Baltasar och Justus Konung Herodes.

– Det är roligt att få uppträda som stjärngosse men det var också tvunget, för vi är bara fyra. Men det är helt sjukt roligt och också kläderna är rätt fina. Vi känner till stjärngossarna från Mauri Kunnas bok Koiramäen Martta ja Tiernapojat, berättar pojkarna från Mäntykangas skola.

– Jag skulle ha varit nöjd med alla roller men till sist blev jag Kaspar. Det är över lag en rolig roll men speciellt rolig för att jag får vifta med svärdet, berättade Eemi om sin roll som Kaspar.

Enligt Justus är det bästa med rollen som Herodes alla sånger och repliker, medan Joel skrattande säger att han är glad över att slippa en egen sång i rollen som Melkior.

– Det här är roligt, och jag har inte så många repliker och ingen solosång. Det gör inte mig något, för alla roller måste skötas, sade Vilho om sin roll som Baltasar.

STJÄRNGOSSETRADITIONEN lever vidare i Karleby. Enligt Kirsi Flinck innebär det åtmestone att Mäntykangas skola i god tid före jul börjar få förfrågningar om skolans stjärngossar kan komma och uppträda. Oftast har det inneburit uppträdanden under tillställningar ordnade av Karleby stad, olika föreningar och församlingar samt vid vårdhem.

– Stjärngossarna har en lång tradition också vid vår skola, flera decennier, så eleverna ser fram emot det. Det här är pojkarnas grej, medan flickorna har en ensemble som

Jultradition på gammal Uleåborgsdialekt

TIERNAPOJAT (Stjärngossarna)

är en gammal kristen jultradition, ett sångspel, som unga pojkar ursprungligen uppträdde med genom att gå från hus till hus. Rötterna till dessa uppträdanden finns att hitta i de medeltida mysteriespelet som beskriver bibliska hänsöner. Till Finland kom traditionen från

Sverige och den är särskilt känd i Norra Österbotten. Skädespelets språk har bevarats på gammalfinsk Uleåborgsdialekt.

I Uleåborg grundades år 2005 stiftelsen Tiernasäätiö för att utveckla och upprätthålla stadens gamla stjärngossetradition. För tre år sedan publicerade Tiernasäätiö ett ställningstagande om Konung Melkior, eftersom stiftelsen ville undvika att man läser in främmande innebörder som inte stämmer överens med den traditionella stjärngossetraditionen. De vill däremot att traditionen också i framtiden ska vara en del av den finska julen, i huvudsak ett pluralistiskt skädespel som uppförs av ungdomar.

Därför fattade stiftelsen bland annat beslut om att Melkiors rollfigur ska ha mörk klädsel och skägg, eller så ska den nedre delen av ansiktet svärtas bara under näsan enligt den gamla traditionen. Stiftelsen rekommenderar att andra gör på samma sätt och denna rekommendation följs också i dräkter och smink för Mäntykangas skolans stjärngossegrupp. «

Källor: Wikipedia, Tiernasäätiö.

uppträder med julvisor. I år kallas den Julstjärnan (Joulutähti). Stjärngossarna uppträder också tillsammans med Julstjärnan.

Flinck gläder sig över att Karleby Energi och fyra andra företag har bestämt sig för att understöda stjärngossarnas nio framträdanden i de lokala vårdhemmen och servicehusen för åldringar.

– Eftersom uppträdandena vanligtvis sker under eftermiddagarna behöver vi anlita elevernas föräldrar till skjutsarna. Med medlen som flyter in finansierar vi lägerskolan nästa höst – något som eleverna ser fram emot jättemycket.

Efter höstlovet inledde Mäntykangas skolans nästan 100 musikklasslever dessutom övningarna inför sin stora julkonsert. Under konserten uppträder de tillsammans med Mellersta Österbottens kammarorkester i Karleby kyrka den 20 december. «

Flickorna i Julstjärnegruppen i 5M-musikklassen övar julvisor.

På kommande

Expertdagar vid Niemenkulma

KARLEBY ENERGIS kundtjänst hjälper kunderna i vardagen med frågor som gäller el: elavtal, fakturering, fjärrvärme eller till exempel solenergi. Vissa ämnen vill du kanske gå på djupet i. Då är det en god idé att besöka expertdagarna vid Niemenkulma. På plats finns då Karleby

uppföljare. Syftet är att kunderna under expertdagarna får svar också på alla de frågor som kräver specialkompetens. Du kan besöka expertdagarna utan tidsbokning.

EXPERTDAGARNAS ÄMNEN OCH TIDTABELL:

Företagsförsäljning: måndag kl. 12–16

Solenergi: onsdag kl. 10–16

Avtal om fjärrvärme och el:

fredag kl. 10–16

Besöksadressen till kundservicen vid Niemenkulma är Östra Kyrkogatan 8. Vår kundservice nås per telefon under vardagar på 0800 050 60, och vår e-postadress är asiakaspalvelu@kokkolanenergia.fi.

"Syftet är att kunderna under expertdagarna får svar också på alla de frågor som kräver specialkompetens."

Energis experter som är specialiserade på elförsäljning till företag, småskalig produktion av solenergi samt avtal om fjärrvärme eller el.

Nu pilottestar vi expertdagarna för att se hur stor efterfrågan är, och vi beslutar senare om expertdagarna får

Jubileumsår i sikte

KARLEBY ENERGI, vars ursprungliga namn är Elektricitetsverk och Badhus, fyller nästa år 120 år. Karleby Energi är ett lokalt och pålitligt energibolag som ägs av Karlebyborna, och stadsborna kommer att få uppleva jubileumsåret på många sätt.

Som en liten glimt av jubileumsåret publicerar vi redan nu symbolen för jubileumsåret. Symbolen har designats av grafiska designern **Rollo Vuorinen** vid strategiska marknads- och kommunikationsbyrån Unfair.

– Logoskyltar av metall i vintagestil inspirerade mig då jag designade jubileumssymbolen. I symbolen förenas det moderna formspråket i Karleby Energis nya varumärke som lanseras den 18 december med den traditionella, rätlinjiga designen i början av förra seklet. Blixtelementet är beskrivande för branschen och en koppling till Karleby Energis officiella logo och varumärke, berättar Rollo Vuorinen om symbolen för jubileumsåret.

"7 december får alla hem i Karleby en väggalmanacka med jubileumsåret som tema."

I december får alla hem i Karleby en väggalmanacka med jubileumsåret som tema. I almanackan kan du i bild och text ta del av Karleby Energis historia, dagsläget och framtiden. En webbplats som handlar om jubileumsåret kommer att öppnas, och till den produceras intressant innehåll om bolaget och om jubileumsåret.

Följ vår resa på Karleby Energis webbplats, kanaler på sociala medier och media. <<